

דרהבית

גיליון 32

כסלו תשפ"ב

וישבת לבטח

תתחדשי

"תארנה לכן שהיה עליו להדליק מדורות על ראשי הגבעות כמו פעם? אחת לקרית ספר, עוד מדורה לבית שמש, ואחת, גדולה במיוחד, לליקווד הרחוקה. פשוט נס."

חני מייערס במדור חדש, יוצאת איתנו לטיול מרתק של ראש חודש

האבידה

"ידיו משוטטות פזורות נפש בין ספרים, כמו שאהבה שרי, רוצות להחיות בבת אחת אלפי רגעי שיחה ורוח."

אביגיל שיקוביציקי

בפרק ב' מרגש ומפתיע. מתחקה על עקבות שהותירה אישה אחת גדולה

השביתה שלי

"איפה המנוחה המוחלטת? איפה הפינוקים? איפה את, חופשת לידה חמודה שלי, לאן נעלמת לי פתאום??"

רחלי פרידמן. מכירה לנו בית החלמה מסוג חדש

09

תתחדשי

"תארנה לכן שהיה עליו להדליק מדורות על ראשי הגבעות כמו פעם? אחת לקרית ספר, עוד מדורה לבית שמש, ואחת, גדולה במיוחד, לליקווד הרחוקה. פשוט נס."
חני מייערס במדור חדש, יוצאת איתנו לטיול מרתק של ראש חודש

12

האבידה

"ידיו משוטטות פזורות נפש בין ספרים, כמו שאהבה שרי, רוצות להחיות בבת אחת אלפי רגעי שיחה ורוח."
אביגיל שיקוביציקי בפרק ב' מרגש ומפתיע. מתחקה על עקבות שהותירה אישה אחת גדולה

31

השביתה שלי

"איפה המנוחה המוחלטת? איפה הפינוקים? איפה את, חופשת לידה חמודה שלי, לאן נעלמת לי פתאום??"
רחלי פרידמן. מכירה לנו בית החלמה מסוג חדש

[4] **ד"ש | דף שמורה**
לאה ראם

[6] **בית ועד**
מדור הלכה

[7] **דף חדש**
אביגיל פראגר

[8] **דפדפת**
תמר היר

[9] **תתחדשי**
חני מייערס

[12] **האבידה**
אביגיל שיקוביציקי

[15] **עבודה שבלב**
עולם התעסוקה
מזוית שונה

[17] **את בטוחה?**
אסתי כץ

[23] **אור בקצה המנהרה**
רוחי ליכטנשטיין

[25] **באה לשדה**
אסתר רוזנטל

[26] **הבית העסק הנבחר**
יעל זלץ

[28] **סיפור חודשי**
רחלי נוסבוים

[31] **השביתה שלי**
רחלי פרידמן

[33] **מועדפים**
מתוך מרחב פעילות השמורה

[38] **רגע ביום**
נ. ארי

[39] **סלפי**
בתיה יונה

חברות "שמורה" יקרות!

איזה חסד יש בו בכסליו, נכון? חנוכה עוד רחוק, אך רק מלשמוע את שמו בראש חודש הלב מתמלא באור ובציפיה חגיגית. לא לחינם מקדימה הסופגניה את זמנה וצצה על המדפים כבר שבועות קודם. אנו מתגעגעים לאותה שכבת אבקת סוכר מתוקה שתצפה את שגרת יומנו, ובעיקר מחכים להיטען באותם כוחות עצומים של חנוכה, שנרו זורח ומבצבץ כבר מראש חודש אל תוך שגרת החורף האפולולית והארוכה.

שגרה! מילה ששברה שיא חיובי ב"מיתוג מחדש". איך הפכה אותה מילה אפרורית ושוחקת להיות פסגת השאיפות, מושא לתפילות וייחולים חמים? סוף סוף, אחרי תקופה וממושכת אפשר לומר (בזהירות): שאנחנו כאן. נפגשות איתה פנים אל פנים ועורכות היכרות מחודשת. כן, שגרה זה הבקרים האלו הממהרים, לוח הנוכחות בעבודה המתייצב לאיטו על מסלול צפוי ושפוי, אחרי הצהריים העמוסים והערבים המותשים. חיכינו חיכינו, וסוף סוף הגעת. כמה כוח צריך גם בשבילך שגרה יקרה, זאת כבר שכחנו ברגעי נוסטלגיה צובעת בוורוד. כמה בקלות אפשר לטבוע בים של משימות, לרוץ דרכן בקוצר נשימה ולאבד את ההתפעלות ואת התחושה, לשכוח כמה חסד יש בכל אותם פרטים המקיפים אותנו.

ימי כסליו לא מניחים לנו לשקוע בתרדמת החורף. יש בהם סוד ומסר מחייה בשבילנו, הם מעניקים לנו התבוננות שונה לגמרי על מציאות חיינו וטומנים בחובם סגוליות מיוחדת שאסור לנו להחמיץ. כותב הרב דסלר: "הטבע של ימי כסליו הוא שיקרו בהם ניסים!" וכפי שכתב הרב חיים פלאגי - "כל השנה הנס הוא היפוך הטבע, בכסליו הנס הוא טבעי לגמרי!"

נר חנוכה שדלק בכוח עליון יום ועוד יום, נותן לנו הצצה יקרה מפז ליד ה' המסתתרת כל העת במעטפת של חוקי טבע. ההתחזקות שלנו באמת

היסודית הזו, בכוחה לרומם אף אותנו מעל חוקי הטבע הרגילים - ולמשוך עלינו בעז"ה שפע של ישועות ונפלאות.

ביתר שאת נוכל לחוש זאת בשנת שמיטה, שנה שמטבעה אכופת קדושה, המתנהלת כולה בכללי משחק שמימיים, ללא כל קשר ל"חוקי הכלכלה" הארציים. כלי העשייה המגושמים חונים בצד, ואנו נדרשות להפעיל כלים שונים לחלוטין, פנימיים ועדינים, שכל כולם - אמונה וביטחון. הידיעה כי הטבע הוא רק מעטפת זמנית, וכי רצון ה' הוא שמהווה את הכל, מסייעת לנו לעשות את ה"שמיטות" הנדרשות בצמתים שלנו, ולבחור בטוב בלי פחד, מתוך תחושת הישענות מלאה- וביטחון. (הידעתם כי גם שמו של חודש כסליו, נגזר מהמילה "כסל" - ביטחון? "וישימו באלוקים כסלם". שנזכה גם אנחנו!)

חני מייערס עורכת איתנו היכרות בטור חדש ונפלא, ומאירה לנו זוויות נוספות מעניין החודש.

תמי פוטאש מהדהדת לנו אירועים ששמטו את הבסיס הבטוח תחתינו- וקוראת לנו לבנות אותו מחדש, על יסודות מוצקים יותר..

עם **בתיה יונה** נזכה לרגע מפלח - בו נראה את המציאות היומיומית והשגורה כפי שהיא באמת, אור אלוקי רצוף בניסים,

ואסתי כץ תעשיר אותנו בטיפים לביטחון עצמי בסביבת העבודה שלנו, על בסיס יהודי איתן ואמיתי.

כל יתר המדורים העשירים והמגוונים ממתינים לכן, לשעה של התרוממות הרוח מעל הטבע, ולמנוחה שלמה בחיק מאמין ובוטח.

קריאה נעימה!

המערכת

טובה דיה

בפסיכס האיש שלי. היא מרשה לעצמה לנצל את 'פתחי האוורור' שהחוק מקנה לעובדים - קרי, ימי חופשה ומחלה. כן גם מחלת ילדים... היא משקיעה את כישוריה, אבל לא מוסרת את ליבה. קל וחומר לא את רוחה ונפשה!

היא משולבת במחויבויות הארגוניות, אבל היא לא מחוייבת בתרבות המערבית הגורסת שהעבודה זהו ביתם הראשון של העובדים, ואילו המשפחה - יורדת בסולם הקשר.

היא מצדיקה את המשכורת, בהחלט. אבל היא בפירוש לא הייסי' של המעסיק.

האם אכן אנחנו יכולות להקל על עצמנו במידה משמעותית, אם נגדיר לעצמנו את הגבולות שלנו במרחב התעסוקתי? האם מספיק שאנחנו יודעות את זה? וכי לא היינו אמורות לשלוח את המגזין למעסיקים שלנו? התשובה: ממש לא! ומדוע?

משום שהמעסיק לומד את המחויבות שלנו לפי מידת השלמות הפנימית שאנחנו מרגישות עם הדברים. אלו דברים העוברים בלי מילים, זוהי הקרנה פנימית שבין אם נכיר בה ובין אם לא, היא קיימת. בדיוק כמו גוף חימום המקרין חום סביבו, כך גם תחושת הביטחון שלנו עם עצמנו - מקרינה סביבותינו.

וזו הסיבה מדוע היה חשוב לי לכתוב את הדברים הללו. אני רואה סביבי כל כך הרבה עובדות החיות כל הזמן בתחושה שהן לא עושות מספיק, לא עובדות מספיק טוב, לא מספקות את הפנטזיות של המעסיקים. לא ולא ולא... אבל הן לא מודעות לכך שאם הן תחושנה שלווה וביטחון בדרך שלהן, המעסיקים יעריכו את העבודה שלהן הרבה יותר. הן, בציפיות שלהן מעצמן גוזרות את רמת הציפיות של הארגון מהן! כמובן,

שכל האמור לעיל מדבר על עובדת שמשרתה תואמת באופן כללי את מסגרת החיים שלה. כולנו נדרשות מפעם לפעם לבחון את עצמינו, את

שוחחתי השבוע עם אישה חכמה, אשת מקצוע בכירה מתחום הטיפול. וכמובן, איך לא, נושא התפקוד האימהי שלנו, כנשים עובדות ועמוסות של הדור התובעני הזה - עלה לדיון.

ואז היא הזכירה את המינוח שרבות מאיתנו שמעו לא פעם ולא פעמיים: **"אמא טובה דיה"**. בתורת הפסיכולוגיה ישנו עיסוק רב סביב התיאוריה הזאת שפיתח פסיכולוג בשם ד"ר וינקוט, שעיקרו על קצה המזלג מתאר **'אם הנוכחת מספיק'**: נמצאת, קשובה לתינוק ולצרכיו, כך שיוכל לפתח 'עצמי אמיתי', אך לא באופן טוטאלי.

היא המשיכה וציינה שבעצם, כל גישה יהודית, המודעת לכך שלאדם אין שליטה בתוצאות וכל שעליו לעשות זה 'לעשות ככל שתנאיו מאפשרים', מתאימה מאד לתיאוריה הזאת: כן לבצע את מה שיש באפשרותנו, כן לתת סביבה תומכת ולהיות קשובים ומספקים צרכים - אבל... בלי ההיסטריה של 'לצאת מגדרנו' ולעשות ה-כ-ל כדי לתת לתינוק ה-כ-ל, וכמובן להמשיך ולשאת על כתפיו, מצפוננו וליבנו - הרגשת אשמה שלא היינו טובות מספיק... הרי, ביננו, לעולם לא נהיה!)

אני לא באה לנצל את הבמה החשובה הזאת להנחיית הורים. אבל לא יכולתי שלא לחשוב על כך שהגיע הזמן, שאנחנו כקהילת עובדות חרדיות - נטביע מושג משלנו לעולם התעסוקה:

עובדת טובה דיה!

אם גם 'הם' מסכימים על כך שאם לא מוכרחה להיות האמא הכי טובה, זאת שמוסרת את כל כולה... על אחת כמה וכמה שאנחנו יכולות לאמץ את הרעיון הזה לעולם התעסוקה.

בואו ונהיה עובדות **'טובות דינו'**!

עובדת טובה דיה מגיעה לעבודה בחריצות ובאחריות, משקיעה את כישוריה וכוחותיה לקדם את המשימות המוטלות עליה, משולבת היטב במחויבות הארגונית ומצדיקה את המשכורת שהיא מקבלת בסוף החודש.

מה היא לא?

היא לא מגיעה לעבודה בחרוף נפש תוך התעלמות מחלקים אחרים

התנאים הסביבתיים ואת העבודה - האם אנחנו עדיין 'מתאימים':)

בהחלט יכול להיות שמשרה תובענית מאד הדורשת עבודה במשמרת מאוחרת, התאימה לך בתור רווקה וממש לא נוחה לך כאם + 2... אם זה המצב, בודאי שאין מקום להגיד 'עובדת טובה דיה' אלא לקום ולחפש משרה התואמת את היכולות שלי.

אם נפנים היטב שהעבודה היא חלק ממערך החיים שלנו, והמחויבות אליה אמורה להיות 'מחויבות טובה דיה',

נמוטט הרבה מהחומות שהעולם התובעני מנסה ליצור סביבנו, וללחוץ אותם כמלחציים אימתניות.

ומה שהכי מעניין הוא, שפעמים רבות 'העולם התובעני הלוחץ' זה אנחנו עצמנו.

פשוט כי אין לנו הביטחון להקרין החוצה את העובדה שגם אם אנחנו עובדות במשרה 'מלאה' - זאת בעצם משרה חלקית מאד ביחס לשלל העבודות שלנו: עבודת הבורא, עבודת המידות, עבודת הלב... ועוד היד נטויה:)

באחת הישיבות בהן ישבתי יחד עם יעל זלץ, תוך כדי גיבוש קורס ייחודי למנהלות - היא סיפרה שבמפגש עם פרופסורית ליחסי עבודה מאחת האוניברסיטאות המובילות, עלה נושא העבודה של הנשים החרדיות. אותה אחת הביעה הערכה רבה למחויבות הגבוהה של העובדות החרדיות לביתן, ואמרה לה כך: אני מדגישה בקורסים שלי לפיתוח מנהלים, שעליהם לעמוד על כך שהעובדים יעזבו לפחות פעמיים בשבוע לא יאוחר מ16:00-15:00. **אני ממליצה להם להכניס את זה בחוזה!** ומדוע? משום שעובד שלא חוזר הביתה מוקדם אף פעם, ולא רואה את המשפחה - סיכוייו להתגרש גבוהים יותר. וכהורה 'חד הורי' ממילא יצטרך לצאת פעמיים בשבוע מוקדם... לא עדיף שיחסוך את תהליך הגירושין וכל הסיפור?...

טוב, אנחנו, כמובן, לא חוזרות הביתה כדי לא להתגרש משום שהגירושין גורמים לאיבוד שעות עבודה... אבל אנחנו כן יכולות לקחת מזה את הנימה. עובדת התוחמת את המשרה שלה בגבולות הנורמה ולא מזניחה את שאר תפקידיה האחרים בחיים - מוערכת על ידי מעסיקה! גם אם בשעת לחץ כל שהיא הם כועסים, בסך הכל הם מעריכים ומודעים ליתרונות של העובדת בעלת המחויבות לחיים!

כל מה שאת צריכה לעשות זה לזקוף קומה ולהרגיש נח עם עצמך,

לפעמים הלחץ הכבד קיים רק אצלך בתודעה...

מקשה על החיים - ומיותר!

הגמרא (גיטין מ"ז). מספרת על ריש לקיש שהרים ידיו לשמים ביום מותו, והצביע על צרור ירקות (קבא - קב, מוריקא - ירקות) שנותרה בידי, ואמר בצער "עזבו לאחרים חילם" (-כוחם).

"כי נח נפשיה שבק קבא דמוריקא קרא אנפשיה (תהלים מט, יא) ועזבו לאחרים חילם:"

- בשביל מה הייתי צריך לעמול על קב ירקות זה... והרי אני משאיר אותו ועולה למרומים בלעדי...!

"עזבו לאחרים חילם!"

לפעמים אני מרגישה את זה מול תחומי החיים שלנו.

אנחנו דורשות מעצמינו תפקוד מקסימליסטי, להצטיין, להגיע לפסגה... ורגע... האם יש סיבה לכל המרוץ הזה?

אולי הוא פשוט מיותר?...!

האם אנחנו לא עוזבות את כוחנו לאחרים?

אז נכון שאנחנו לא בדרגה של לעבוד במינימום האפשרי, אנחנו כן עובדות ומשתדלות לפרנסה ברווח ובכבוד. אבל -

בואו נגדיר לעצמנו את גבולות הגיזרה.

נגביל לעצמנו את גבולות הגזרה...

והכי חשוב: נעשה את זה מתוך הרגשת שלמות פנימית.

נרגיש טוב עם עצמנו, נחוש ביטחון בדרך שלנו.

נזקוף גב ונאיר לעצמינו פנים!

אנחנו **'עובדות טובות דינו'** - וזה נפלא!

מאחלת הצלחה בכל העבודות העומדות לפתחנו...

והכי חשוב: בעבודת יצירת ההרגשה הטובה והשלימה מול עצמינו!

חודש טוב,

חודש של שלווה ובטחון -

לאה

שאלה

האם יש איסור להשתמש בתאריך לועזי, והאם יש חילוק בין מקומות עבודה שבהם יש אילוץ להשתמש בתאריך זה לבין שימוש באופן פרטי, כגון בפנקס צ'קים אישי?

בשימוש בתאריך לועזי יש שני נידונים הלכתיים: א) כתיבת מנין שנים הלועזי. ב) כתיבת מנין החודשים הלועזיים בספרות. וכפי שנבאר להלן.

א. **כתיבת מנין שנים לועזי** - יש שאסרו לכתוב את מנין השנים הלועזי, משום שמקובל שמנין זה הוא ללידת אותו האיש יש"ו, והרי חז"ל אסרו לומר המתן לי בצד ע"ז פלונית, ולמדו כן מהפסוק "ושם אלהים אחרים לא תזכירו". לעומתם טוענים המתירים שמנין השנים הלועזי אינו תואם לשנת לידת אותו האיש. מלבד זאת כיום כשכותבים תאריך לועזי אף אחד לא מקשר את המספר לענין האמור. ועוד שכל האיסור הוא רק בהזכרת שם ע"ז שניתן לה לשם אלהות, אבל אין איסור להזכיר ע"ז שנקראת בשם רגיל של בני"א, וכל שכן שאין איסור בהזכרת מספר.

ב. **כתיבת מנין החודשים הלועזיים בספרות** - יש שפקפקו על כתיבת תאריך אזרחי בספרות (כגון 7.1.21) על פי דברי הרמב"ן ששמות החודשים העבריים מורים על אמונת הגאולה [שמות החודשים בתורה החודש הראשון, השני וכו' מורים על יציאת מצרים. ושמות החודשים ניסן, אייר שהם שמות פרסיים מורים על עליית עם

ישראל מכרס בימי עזרא הסופר]. וא"כ כשמכנים למשל את חודש ינואר בתור החודש הראשון עושים הפך המצוה. ולכן יש שמעדיפים לכתוב את שם החודש עצמו ינואר, פברואר. לעומתם יש טוענים שהזכרת שמות החודשים הלועזיים גרוע יותר, כיון שיתכן שהם שמות ע"ז, משא"כ כשכותב 1,2 שאינו עובר בזה שום איסור, אלא רק לא הזכיר את אמונת הגאולה.

הלכה למעשה - לכתחילה בודאי יש להשתמש בתאריך עברי, הן בדיבור הן בכתובה, משום שיש בו גם חיזוק אמונת הגאולה (בשמות החודשים) ואמונת בריאת העולם (במנין השנים), וגם יש בזה קיום של מצוות נוספות, כגון שויתי השם לנגדי תמיד. וכך נאה ויאה לכל מי שמדקדק במצוות. אמנם במקום צורך כגון במקומות עבודה שכל העסקים מתנהלים ע"פ התאריך הלועזי, מותר לכתוב תאריך לועזי. ולכן מצאנו הרבה מגדולי הדורות שבמקום הכרח כתבו תאריך לועזי. אמנם הנצרך לכתוב תאריך לועזי, טוב יעשה אם יכתוב את השנה בקיצור (21 ולא 2021), כיון שבזה יתכן שגם האוסרים יתירו. כמו כן טוב יעשה אם יכתוב גם את התאריך העברי, כיון שבזה הזכיר את אמונת הבריאה והגאולה.

שאלה

המפעל שבו אני עובדת נמצא בקשר מתמיד עם לקוחות מחו"ל. בין הלקוחות ישנם גויים נוצרים החוגגים את החגים שלהם. רציתי לשאול האם מותר לאחל להם במייל "חג שמח" או "HAPPY NEW YEAR"?

חז"ל אסרו לקנות ולמכור מגויים עובדי ע"ז ביום חגם, מפני שדבר זה מחזק את החג שלהם. וכתבו הפוסקים שבזמן הזה שאינם אדוקים בדתם אלא רק מנהג אבותיהם בידיהם, מותר לסחור עמהם ביום חגם. וכל זה לענין לסחור עמהם, אבל לענין לשמוח עמם ביום חגם, התירו הפוסקים רק במקום שיש חשש איבה.

לכן יש להתיר לאחל "חג שמח" וכדומה, רק למי שגר בין גויים ויש אצלו חשש איבה, אבל מי שגר בארץ ישראל ולא חי בין גויים, אלא רק עומד עמם בקשרי מסחר, ויכול לשמור על יחסים טובים גם בלי לברך את הגוי בברכת "חג שמח", אין סיבה להתיר.

לגבי איחול "HAPPY NEW YEAR" (שנה חדשה שמחה), לכאורה איחול זה אינו קשור לחגי הגויים, אבל יש בזה הכרה בתאריך הלועזי שגם קשור קצת לאותו האיש יש"ו. וכתבנו בתשובה לשאלה הקודמת שאם אפשר רצוי להמנע מלהשתמש בתאריך לועזי, אך בשעת הצורך מותר. וכמו כן בנידון זה כשאין צורך ממש - ראוי שלא לברך איחול זה.

אם רוצים אפשר במקום זה לברך "HAPPY YEAR" שתרגמו "שנה שמחה" (בלי הזכרת חידוש השנה), כיון שגם באמצע השנה אפשר לאחל שנה טובה.

רשת ביטחון

מה יקרה אם לא יצליח מה שאני מתכננת. הזמן כל כך קצר ולא אספיק לצאת פעמיים. מה יקרה אם אעשה טעות ואקנה חלילה את המוצר הלא נכון במידה הלא נכונה? מה יקרה אם יגמר לי הזמן, הכסף, הכוחות? הכל גדול עלי.

מיום ליום התברר לי שזה גדול עלי.

וכאן נולדה ישועתי.

רק כשהגעתי לקצה הכוחות, נאלצתי סוף סוף להרפות. וכמה מאמץ צריך כדי להעז להרפות. להפסיק ללפות כל העת בתודעה את המושכות באצבעות מלבינות, ולא ללץ את עצמי פשוט להניח. ל-ה-נ-י-ח. מצאתי את עצמי יושבת בשעת בוקר, מרסנת את הדחף לדהור החוצה או לרוקן את סוללת הטלפון באלף שיחות, מחזיקה את הרשימה היומית ומקריאה אותה בנחת פריט פריט כאילו לא היתה קשורה אלי: "אבא יקר. בעוד שבוע יש לנו חתונה. אתה אירסת את הזוג הזה בחסד גדול, אתה קבעת את תאריך החתונה, אתה סידרת שאני אהיה בסיפור הזה קרובת משפחה. אני רוצה מאד להשתתף בשמחה, ובמציאות בה בראת אותי אני צריכה שתתן לי לשם כך את הפריטים הבאים: אחד, שניים, שלושה... תמצא לי גם תופרת שתתקן, תסדר שיהיו מהצבע הזה שלושה במידות הנכונות, תעזור לי למצוא

הכל לפני שאהיה תשושה מדי ותחזיר אותי לכאן עד אחת בחזרה".

ואז ללכת, כן, ללכת לסדר ולחפש ולטלפן ולשוטט, כי כך רצונו וכך בנוי העולם - שדברים עדיין לא נוחתים אל ביתי משמיים, ומוטל עלי לעשות השתדלות בכלי המעשה שלי ללכת ולמצוא אותם. אבל זה כבר היה כל כך אחרת. לא סיוט נוראי שאין לו סוף, כי אם מסע של גילויי השגחה כשהולך, או לחילופין, קבלת רצון שמים בהכנעה ובלי שאלות כשלא הולך.

ותאמינו
או לא,
בסוף כולנו
רקדנו
בשמחה
בחתונה.

שמחות באות בצרורות, ברוך השם. ולאחר כמה שנים צחיחות יחסית מחתונות, ורוויות בכמות משמעותית של תלונות מצד הילדות ש"רק לכל חברות קונים שמלות מפוארות לחתונות ואצלנו כלום". ובפרט לאחר פרקי תהילים לוחטים במיוחד שנשאו ילדתי מעומק ליבן לזיווג הגון של כל קרוב משפחה שעבר את גיל בר המצווה- התגשמו תפילותיהן הממתינות בבת אחת, בדרך אותה אפילו הן לא דמיינו. צלחות התנפצו ואולמות נתפסו ולוח השנה שלנו התמלא בסימונים צפופים ביותר- שכולם מרוכזים בשבועיים בלבד. כמה טוב השם!

תחילה נקטתי בשיטת ההכחשה וטמנתי את ראשי בחול להנאתי. בעיקר בחול על שפת הים בו ביקרנו בחופש הגדול. בתקופת החגים העליזה שנפתחה מיד לאחר מכן, ראשי היה טמון ברצף בין הסירים על הגז לסירים בכיור, ורק טיפות הגשם הראשונות שנחתו עלי עם צאת סוכות הצלילו את דעתי ומחו ממני את שאריות הסחות הדעת. יש חתונות. יש רשימות!!

דעתי חלשה עלי ככל שהלכה והתבררה לי מהי כמות הפרטים הבלתי נתפסת שנדרש ממני להשיג ולארגן, על מנת שנוכל אני ובני ביתי להרשות לעצמנו לדרוך על מרצפות האולם המבהיקות. ולא פעם אחת, כי אם פעמים הרבה ובצבעים הרבה ובעיטורי שיער מתאימים הרבה הרבה. למה, למה אי אפשר לשכור בייביסיטר- קניות כזו, שאוהבת לשוטט בין החנויות באופן טבעי וחיפושי נעליים עושים לה את היום, להפקיד בידיה את הרשימות ואת הטף ולחזור לחיות את חיי השפויים והעמוסים בהשקט ובשלווה? מה אכפת לחתן ולכלה, ייללתי בשקט בתא המדידה בחנות השמונים ושתיים, אם גיסה פלונית תלבש כחול או חציל או ירוק, האם אכן בניין ביתם העתידי יעמוד חלילה בסכנה אם הפכיון של בן השנתיים יתאים לשמלה של אחותו או לא?

חיי השתנו לבלי הכר. יום יום ישבתי נחושה וקודרת בתחנה, לופתת את רשימת הסידורים המפלצתית של אותו יום ומרגישה פחד. כן, ממש פחד.

נצלתִי בַּנֶּס

אין יום שאין בו נס לאדם,
ואין בעל הנס מכיר בניסו
(עפ"י היעב"ץ)

מי יתן ונזכה להכיר בטבע הניסי
הסובב אותנו, לראות בו את יד ה'
ולשאוב אמונה ואור!

נצלתִי בַּנֶּס

מְתַאוֹנָה שֶׁל יוֹמִיּוֹם,

כְּשֵׁיאוֹשׁ הַתְּנַהֵג בִּי וְסֵעַר יְהֵם

כְּשֶׁהִטְבַּע פְּגֵשׁ בִּי,

(נֹרָא וְאִיּוֹם...!)

וְכִמְעַט לֹא הֵייתִי פְתָאוֹם.

נצלתִי בַּנֶּס

אֶת עֲצַמַת הַמְקַרָּה:

טְבַע שְׁגוֹר שְׁפּוֹגֵשׁ בְּבוֹרָא,

טְבַע וְנֶס. הַהִבְדֵּל נִרְאֶה חַד...!

נצלתִי שְׁנֵיָה בְּהָ הָיוּ לְאֶחָד!

נצלתִי בַּנֶּס

אֶת דְּקוֹת הַהֶרְכָּב:

בְּרֶקֶת שֶׁל אֶמֶת - שֶׁכָּל שֶׁקֶר נֹקֵב,

נִיצוֹץ שֶׁל תְּקוּהָ - מוֹל חֲלוֹם מְתַעַכֵּב,

כִּי נצלתִי אוֹתוֹ, וְנצלתִי הַיֵּטֵב!

נצלתִי בַּנֶּס מִיֵּאוֹשׁ תְּהוֹמִי

יְצַאֲתִי בְּרִיָּאָה וְשִׁלְמָה (עִם עֲצָמִי)

עַל הַנֶּס שֶׁהָיָה,

וְהָיָה, עוֹד שְׁנַיִם -

כָּל יוֹם סְעוּדַת הוֹדָיָה.

מְזַמְנִים!

אני את שלי- עשיתי, מה שהספקתי הספקתי, העול בכלל לא עלי. העניינים בידיים טובות, כבר שלחתי לאבא פקס, אבא ידאג לכל מה שצריך, אבא יסדר. אני רק נערת שליחויות שהולכת לאסוף את מה שצריך מנקודה לנקודה ומשתדלת לבצע כמה שאני מבינה.

ותאמינו או לא, בסוף- אתן יודעות, כולנו יושבות סביב שולחן סדר, וכולנו גם רקדנו בשמחה בחתונה.

עוד בוקר זורח עלי ועלייך, אין תפאורה חגיגית, רק עננים של סתיו מעיבים באופק וטרדות של שגרה. עוד יום מקבל את פני עמוס, מבורך, דורש ושואב כוחות מקצה אל קצה. עוד ועוד פריטים נוספים ללא הרף לרשימות הוירטואליות שבמוח, עוד ועוד נושאים מעיקים לטיפול עולים על סדר היום, ונדחפים למגירת הדאגות המכופצת ועולה על גדותיה. רשת האחריות המוטלת עלי הולכת ומתרחבת מיום ליום ומשנה לשנה. עמוק בלב רק אני יודעת עד כמה אני לא באמת יכולה, בכלל לא יודעת, לא מספיקה, לא מתאימה בכלל לגודל המשימה.

נשאתי עיניים הבוקר לשמים אחרי תפילה ארוכה ומודאגת של המון המון פריטים בלתי פתירים, ולרגע דימיתי לראות רשת שקופה ומסועפת של צינורות המשתלשלת מלמעלה ומתפצלת לאין סוף כיוונים. יש שפע גדול, קבוע, אלוקי ובלתי נגמר המושפע בלי סוף מלמעלה ומכלכל את כולם, מביצי כינים ועד ביצי ראמים. עולם שלם על כל צרכיו המגוונים, מתקיים ללא הפסקה כבר אלפי שנים, הכל זורם בחסד אלוקי בשקט בשקט מאחורי הקלעים. רק בצנרת שלי כבן אנוש זה אחרת, שם יכולים להיווצר גושים וסתימות. פקק. תקיעה. זו אני שעומדת שם עם הלחץ שלי, עם נטל האחריות, עם הצורך הנואש בשליטה. זו אני שצריכה ללמוד לזוז הצידה, להבין את ההיררכיה, לעשות את שלי ברוגע ובהרפיה, מתוך ביטחון שהכל, הכל כבר יגיע ממילא מהכתובת הכי נכונה.

רוצה לצאת איתי למקום חדש?
(מאקס פקיסה)

כבר כמה שנים שאני מזהה את נצנוץ הלבנה המתחדשת תוך כדי שאני מגהצת חולצת ר"ח לבנה, או כשסנדוויץ' תוהה מצוי בידי ואני מגששת אחר כבודו שבמקומו הוא אמור להיות מונח, אך לשווא. התיק נותר בגן כדי להזכיר לאמא שיש היום ארוחה משותפת. וכך בזמן שהבת שלי אוכלת לחם עם שוקולד וסוכריות, אני נוגסת בטוסט המושקע שזכיתי בו מן ההפקר, ומפנימה שמשהו חדש מתחיל.

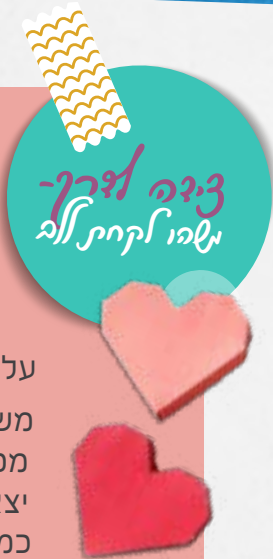
לפעמים זה מזכיר את עצמו בדיוק כשנחה עלי הרוח ואני מתיישבת לתקן קרע (קבוע!) במכנסיים או מחזירה כפתור אבוד למקומו, ואז אני נזכרת ש- לא היום! ומיד אני מעבירה את רוח החריצות המפעמת בי אל תוככי המטבח ואני מתגייסת להכין משהו טעים "לכבוד ראש חודש".

האמת היא שזה לא ממש מדויק. שבוע קודם אני מקבלת בערב שבת תזכורת קבועה מאבי שיחי, המקפיד מזה שנים להתקשר לילדיו הטרודים ולהזכיר לכולנו שזוהי "שבת מברכין". נס שאפשר להיעזר בתקשורת אווירית, תארנה לכן שהיה עליו להדליק מדורות על ראשי הגבעות כמו פעם? אחת לכיוון קרית ספר, עוד מדורה לכיוון בית

שמש, ואחת, גדולה במיוחד, לליקווד הרחוקה. פשוט נס. לאחרונה, אמרתי לו שמתחיל להרגיש לי שהוא מתקשר לתזכר אותי כל שבוע... מה, בטוח שמברכים כבר את החודש הבא??? ואבא, בסבלנות ובמתינות של למעלה מ-70 שנה, מחייך את החיוך הקבוע שלו (אני שומעת מבעד לשפופרת...) ועונה: "ככה זה, הזמן עובר מהר". ומשום מה, כשהוא אומר את זה, איכשהו זה נשמע מרגיע. כבר מזמן החלטתי שאני חייבת לפתוח ספר התודעה ולהתכונן מעט לקראת היומולדת של החודש הקרב ובא.

אבל איפה, עד שאני מסיימת לכתוב דו"חות ולקפל כביסות, אני מגלה שמישהו הפך בלוח דף לחודש הבא. כמה טוב ש"דף הבית" הגיע עם רעיון טוב יותר בשבילי, והציב לי אתגר- לכבד ולענג גם את הנשמה בטעימות של ידע ובניחוח של התחדשות. סברתי וקיבלתי, והנה אני, שמורתכן הנאמנה, יוצאת אתכן לדרך. מציבה לנו ציונים, מתחקה בעקבי הצאן ודולה תובנות ממשכנות הרועים. אז יצאנו?

בלימודי התרפיה אותם למדתי בעבר, התנסיתי בתרגיל הנקרא "מסע הגיבור".

בתהליך מובנה מתרחש מסע בירור פנימי מרתק בעזרת הגיבור שבחרתי להוביל. נדרשתי לבחור דמות מהתנ"ך אשר נגעה בי והשפיעה עלי.

משום מה, צפה מיד מול עיניי דמותה של יהודית. מפתיע למדי, אבל עם התת מודע לא מתווכחים... יצאתי איתה למסע לפי כל השלבים, ונדהמתי לגלות כמה הערכה והתפעלות חשתי מול אומץ ליבה, כיצד פעלה בחכמת נשים ובתבונת הלב עד להריגתו של הולופרנס המרושע.

וואו, איך היא עשתה את זה? לאחר ששירטטתי את דמותה (למי שלא יודעת לצייר, זה קלי קלות) הייתי צריכה לפרט את המכשולים העומדים בדרכה אל היעד. תיארתי כיצד אזרה אומץ ויצאה מן החומה (בררר...) עברה את משמרות החיילים (אמאל'ה) נכנסה לאוהל של הולופרנס ובאה עמו בדברים (אני לא נושמת מרב מתח), מצליחה להערים עליו ולבסוף תולה את ראשו על החומה (נושמת אבל קצר ומהר, באמת וואו).

בתיק הצידה הכנסתי לה רק 2 פריטים: אמונה וביטחון. אין ספק שהיתה לה סיעתא דשמיא מעל לדרך הטבע, כשאר הניסים המאפיינים את חנוכה. ויחד עם זאת, היה לי ברור שלולא תחושת בטחון עמוקה בהקב"ה היא לא היתה יכולה להתקדם בכזו נחישות אל היעד.

היא הזמינה אותי לבחור בטוב מתוך אמונה תמימה שה' יוביל אותי לבטח. כשאחוש בטוחה ומוגנת, ממילא אאזור אומץ לבחור נכון.

מוזמנות גם אתן.

והפעם- סביבון, אומנם משחק, אבל יש לו שפיץ חזק...

שימו לב, אמר מישהו, "הסביבון הוא משחק כל כך אופייני לאנושות: כולם מתקבצים סביבו, מחכים לנפילתו בעיניים חומדות, ומחכים לראות מי ירוויח מהנפילה..."

אותו אדם לא עמד על סודו של הסביבון. על הסמליות שבו, על שייכותו לימי החנוכה ועל הלקח שלו עבורנו. אנו רגילים לפעול ולתכנן מהלכים זהירים ומחושבים, שיש להם סיכוי סביר להניב תשואה נאותה. אנו אוהבים להיות "עם שתי רגליים על הקרקע" ולא ליטול סיכונים מעוטי סיכויים.

איזה סיכוי היה למרד החשמונאים להצליח? מעטים כנגד רבים, קומץ חקלאים כנגד צבא האימפריה החמוש? -אפס!!

איזה סיכוי היה לנר החנוכה לדלוק שמונה ימים? -לא היה!

איזה סיכוי יש לסביבון, בעל רגל האחת, להחזיק מעמד בעמידה? - אין סיכוי.

ובכל זאת, ראו, לא זו בלבד שהוא עומד, הוא אפילו מפזז ומכרכר! מה סוד הרז?

אהה, סובבו אותו מלמעלה!

אכן כן, זהו גם סוד הניצחון במלחמה- לא היה סיכוי, אבל סובבו כך מלמעלה!"

(הרב שלום מאיר וולך, בספרו 'מעין המועד')

נזכרת בשיעור הבא, ובכל השיעורים שהגיעו לאחר מכן. הילד התקדם במהירות מדהימה והשלים את רכישת הקריאה בצורה מושלמת!

גם אני הייתי סקרנית כמותכן לגלות את הסוד המדהים. מה קרה כאן? האם לא ידעה לדווח על דבר מה יוצא דופן, אבל בירור עם הילד העלה אירוע מכונן ומשמעותי אשר בכוחו היה לשפוך אור, תרתי משמע, על התעלומה.

התברר כי מנהג יפה יש בת"ת, להזמין בכל יום תלמיד מהכיתות הגבוהות להדליק נר בחנוכיית הענק שניצבה בגאון במסדרון. הילד הנבחר מובל כחתן אל חופתו, בשירים ובריקודים, ושמת החג עולה עד לב השמים. באותו יום ביקש רב הכיתה מהאחראי על ההדלקה להזמין את התלמיד דן ולשמח את ליבו. הסכים האחראי ושלח לקרא לו, אלא שהילד לא נמצא בכיתתו ולא בין הילדים המתרוצצים בהפסקה. הרב האחראי לא התייאש ופנה לחפש את הילד בעצמו, בעקשנות ובחיבה, עד שמצא אותו בפינת החצר, יושב לו לבדו... הוא הזמינו בחום לקיים את טקס ההדלקה, ונאלץ היה לחזור שוב על הבקשה משום שהילד סירב להאמין שאכן נבחר לתפקיד...

כל ילדי הכיתה התרגשו מאד מהכבוד שנפל בחלקם בעת שחברם נבחר לתפקיד החשוב וליווהו בשירה ובריקודים, כנהוג, אל חנוכיית הזהב הגדולה...

באותו יום, בעת שהעלה התלמיד את האור בחנוכיה, נדלק גם האור בליבו והוא זכה להארה בלימודו. **נצלנה את הזמן הזה, הוא מסוגל!**

הזמן הזה, של חנוכה בכלל ושל הדלקת הנרות בפרט, הוא זמן עצום ומסוגל ללבות את השלהבת הפנימית עד שתהא שואפת ועולה מאליה. זה זמן בו שערי שמים נפתחים, ושפע ברכות רוחניות מושפע על העולם. כמו שנאמר- "הזהיר בנר, הווין לו בנים תלמידי חכמים".

כדאי לקרא פרק צ"א שבתהילים 7 פעמים. ולכוון במיוחד על חינוך הבנים!

והרי גם סיפור.

תלמיד שלי התקשה במיוחד ברכישת הקריאה עד שכמעט והתייאשו מלקדמו. רב הכיתה התחנן שנמשיך לעבוד איתו, ועוד ביקש- שנוציאו דווקא משיעור חומש. זאת משום שהקושי כל כך משמעותי עד כי במהלך השיעור הוא נוהג להכריז בנימה מרדנית, שממילא אינו יודע לקרא והלימוד כלל אינו מעניין אותו. בכך הוא כבר הפך לתלמיד המכריע בכיתה, ומוטב שלכל הפחות ישמר וישנן את מעט הידע הקיים. בשיחה עם האם החלטנו לערוך הפסקה ולאפשר לתלמיד אחר לקבל הזדמנות להשלים פערים. המצב היה כלאחר ייאוש והתלמיד לא הביע רצון לשנות את מצבו.

יום אחד, בשלהי חנוכה, התלמיד הגיע עם חולצה לבנה ופניו קרנו באור מיוחד. הוא הצליח לקרא הרבה יותר מדויק מפעמים קודמות, ונענה לעידוד המורה להיעזר באיסטרטגיות נוספות לשיפור השטף והדיוק. בלב הולם ובמתח ציפינו אני ואמו לשיעור הבא, לבדוק האם מדובר ב"חלמא טבא" או שמא בנס חנוכה עסקינן...

לא ייאמן ממש, צמרמורת עוברת בי כשני

ב. וכי זו היא דרך-ארץ?

אין זו דרך-ארץ."

מסדר דב-צבי כובעו. שולח חולצותיו אל בנותיו הנשואות שתגהצנה לו, קונה נעליים חדשות, מעלה בדל חיוך על שפתיו ויוצא אל בית-הכנסת. שכן **"מכאן ואילך מה יש לעבד צורך לעשות? אלא צריך לפייס את המלך ולברכו ולשבחו"**. בבית-הכנסת אחר התפילה, יושבים חבורות ליד שולחנות. ליל שישי, לומדים דבר מה, מתכוננים לשבת, השעה מתארכת והם מתנצחים. אברכים צעירים, רעננים, כתר ניצוצות על ראשם. הוא שכבן ארבעים ושמונה, פונה כה וכה, ניגש לארון, מוציא גמרא ומתיישב ליד אחד השולחנות. פותח את הגמרא ומסתכל פנימה. מסכת בבא בתרא. מאיליו מתחיל גוו להתנועע, והוא קורא בניגון כמה דפים. פתאום נעצר, חושב, ומדפדף שוב לראשית המסכת. **"השותפין שרצו לעשות מחיצה בונים את הכותל באמצע. מקום שנהגו לבנות גויל גזית כפיסין לביני בונין. הכל כמנהג המדינה"** הסתכל ברש"י **"השותפין, יש להם חצר בשותפות. בתי שניהן פתוחים לתוכו. וכל חצרות ששנו חכמים לפני הבתים הם, ורוב תשמישן בחצר"**. עכשיו דב-צבי קורא לאט, נעצר ושוב חושב. מסכת בבת בתרא בישיבה, יום ראשון של זמן חורף, אדים מכסים חלונות, מזוודות מונחות בערבוביה בפרוזדור, ראש הישיבה פותח בשיעור. המון קולות מתנצחים, מבט עיניים מצטמצם במאמץ, ואגלי זעה נתלים על קמטי מצחו של שמעון ברזל, בכיר הישיבה. לידו ממלמל יעקב החברותא 'איני מבין דבר, איני מבין, הכל קשה כאן' אחר-כך מתאספים מספר בחורים סביב שמעון ברזל, ואף דב-צבי עמם. ידו של שמעון המונפת בהתלהבות מבהירה ומאירה. עכשיו כבר יותר מובן. דוק של הנאה בא ושוטף את כולם.

ב.

לימים חלתה שרי. באחד מימי החורף חזרה כולה מרעידה. למחרת כבר היו כל תוצאות הבדיקות בידי דב-צבי, וכעבור חודש הלכה שרי לעולמה. מחלה קצרה היתה לה, שחו האנשים שבאו ויצאו בימי השבעה, והיו מהם שהוסיפו בלחש: וטוב שכך. דב צבי לא שמע את אלו וגם לא את אלו.

חיו לא היו לו עוד חיים. בארוחות הבוקר היה בכיו מתעורר ונמשך עד לילה. שני בניו שטרם נישאו החלו לבוא מן הישיבה לישון בבית, אבל הוא היה נמנע לעלות על מיטתו כמה שיכל. לבסוף, כשהיה נכנס לחדרו המיותם, היה נושך במטפחת שתחב לפיו כדי להמנע מלצעוק בקול רם.

דב צבי לא שינה מאומה בביתו וערב ערב היה שוקע בזיכרונות. מה הופתע לגלות, שכל זיכרון תחילתו או סופו, מעורבים באותם שעורי השקפה ויהדות שעמלה בכל עת להכין לתלמידותיה. הוא לא ידע לשער קודם לכן כמה חלק היו הם בחיו, ועכשיו נראתה לו תמיד דמותה מקשיבה. אף אם ניסה לצייר ציורה בליבו מתעסקת עם איזה סלט או גיהוץ, לא עלה בידו. הנה ידיו משוטטות פזרות נפש בין ספרים, מערימות על השולחן, כמו שאהבה שרי, פותחות וסוגרות בערבוביה, רוצות להחיות בבת אחת אלפי רגעי שיחה ורוח. והנה הוא קורא בספר תנא דבא אליהו שכה היטיבה ללמד.

"כל הקץ בחיים טובים בעולם הזה, סימן רע לו, ולמה הדבר דומה, למלך בשר ודם שאמר לעבדו 'הרי אתה לפני שלשים יום בסעודה אחת, וגם אתן לך מתנה טובה' טעם אצלו חמשה עשר יום, אמר העבר למלך, 'איני מבקש יותר לסעוד אצלך והרי לך מתנה שלך' וטרף אותה המתנה בפניו."

נמצא אותו העבד כפוי טוב לפני המלך.

האנידה

אביגיל שיקוביצקי

סיפור בשני פרקים | המשך מגליון קודם

רבונו של עולם, חושב עכשיו דב-צבי בבית הכנסת שברמה בבית שמש, **ריבונו של עולם, מה קשה כאן? הכל מובן!** הוא סוגר את הגמרא ומחזירה לארון. דקה ארוכה משתהה ומציץ סביב. נבוך מעט. משהו אבד לו בשלושים שנה האחרונות. אבד מבלי שידע, אבל טוב שזכה עכשיו לדעת שאבד לו.

מוציא חומש מהארון, קורא רש"י, לומד רמב"ן המקשה על רש"י, פותח מפרשים על רש"י, הנה עולה בו הנאה מוכרת, טיפין טיפין מתיישבת בנשמתו. כמו בימים הטובים שהיו עד לא מזמן, כאילו שרי חיה ונושמת. ומקשיבה.

כששב לביתו, מעט לפנות בוקר, לבד, הרים עינו כהרגלו אל חלון הבית והשפילן באכזבה. לבד. נכנס אל חדרו, לבד, וישב לו אצל עצמו ועלו בו זיכרונות מהיותו בחור ואברך צעיר, והיה מהפך

במחשבתו כמה אבד לו, ומה יקרה היא אותה אבידה. ניגש כהרגלו ונטל ספרו של החפץ חיים וקרא: **”לא לחינם נמשלה התורה ללחם, לומר לך, כשם שלחם הוא סועד הלב, ואם לא יאכל לחם יום או יומיים וכל שכן שבוע נחלש לבו מאוד וקשה לו להשיג הכוחות שאיבד על-ידי זה... כך התורה, אם לא ילמד איזה ימים וכל שכן שבוע שלם נחלשת נפשו עד מאוד. אפילו אותם הימים שילמד אחר-כך, אין רוח הקדושה שורה כל-כך על הלימוד ההוא, ואילו ילמד בתמידות, קדושה גדולה ונוראה שורה על כל לימוד ולימוד.”**

ג.

למחרת היה דב צבי פותח ספר טלפונים ומתקשר לכמה כוללים שהיו פזורים ברמת בית שמש. **”באמצע זמן אתם מצרפים אברכים חדשים לכולל?”** התאמץ לשאול במתינות. **”בדרך-כלל לא. ודאי לא אברך בודד. מה יהיה עם חברותא?”** כך נענה. קולו העמוק החשיד ובאופן טבעי הוא נשאל **”איפה למדת עד עכשיו? איזה כולל, ישיבה?”** והוא, תולה עיניים גדולות בחלון הבית, תולה על משקופיו, על עמודי החשמל שבחוץ, הגבוהים, או על ברוש שהוא גבוה וגם צומח עוד. **”כבר שלושים שנה בחוץ, אבל משתדל הייתי לפתוח ספר תמיד.”**

מן החלון עולה ריח פיח של אוטובוס החורק למטה בתחנה, וכל האנשים והעגלות נדחפים בדלת האחורית בהמולה רבה, כי הנהג סגר את זו

הקדמית, ומבקש לעזוב את התחנה. בא אדם כועס, דייר אחד מבנין שלושים, עם מזוודה גדולה ונעמד באמצע הכביש, מול הנהג. אינו זז משם עד שפותחים לו דלת קדמית והוא עולה בה כבן אדם, בראש חוצות, במין ערבוב של כעס וניצחון. האוטובוס כבר מלא והמנצח אינו מוצא כסא לעצמו. דב-צבי המשעין ידיו על אדן החלון, מביט בו בתמיה. הנה יורד השכן מבנין שלושים עם מזוודתו הגדולה, ושב אל התחנה הריקה. במדרגות הקדמיות ירד ועדיין כועס הוא.

אולי ילך לו אצל גליקמן, יקבע עמו חברותא באיזה מקום וישלם לו איזה תשלום. אברך שנון ומאיר פנים הוא, ירושלמי אף הוא, חבר טוב של מוישי חתנו. כשבאה רחלי בשבת האחרונה, וכל סירי תבשילי השבת עמה, הניחה אותם כאילו רגילה בכך על הפלטה, ובא פתאום גליקמן עם איזו עוגה ששלחה אשתו לרחלי. הוא גר בגבעה החדשה, מעט למעלה, זו שהתאכלסה לפני כחודשיים. חברותא של מוישי מהישיבה, ומשמע שבא לשבות בעיר שמח לפוגשו. גליקמן השתהה שעה ארוכה ושוחח עם מוישי, מעלים כמה זיכרונות וכמה סוגיות. דב-צבי הזמינם להצטרף לסעודת השבת. רחלי נרתעה. הוא אומנם בעל הבית, אבל היא אולי לא הכינה מספיק.

משביקש דב-צבי ללמוד עמו חברותא, נבוכ גליקמן וגמגם אלף מילים, זקנו הקטן לא מצליח להסתיר סומק עז על לחייו.

קשה היה לו להאמין שמוישי הציע רעיון זה, וממילא גם לא יהיה מתאים לטעות על קנקנה של אותה בקשה. **”אני חוזר הביתה בעשר בלילה, זו שעה מאוחרת ודאי”** ניסה לנסח במשפט מעשי את כל ההתרוצצויות הממלאות ישותו. **”אני אנוח בצהריים, וכנגד אלמד בלילה. כמה זמן תוכל להקדיש לי?”** **”עד אחת עשרה וחצי,”** השיב בלי משים. **”שעה וחצי זה מעט זמן.”** **”טוב, אפשר עד שתיים עשרה, נקבע בשטיבל המרכזי.”**

בשטיבל המרכזי, זה שבפרוזדור שלו תקועים מדפים בלי טעם, ואיזה מקפאי ישן משמש כארגז אבידות, התיישבה חברותא חדשה, בלתי שגרתית, וכבשה את אחד הספסלים הצדדיים. סביב היו פזורים זוגות וחבורות המרימים גבה או שתיים, מנסים להסתיר חיוכם. איזה אברך צעיר שלא יכל להתאפק התעטש בחוזקה ומיהר החוצה. מסכת קידושין הונחה על השולחן, וגליקמן, החברותא של מוישי מהישיבה החל להסבירה. הוא לא ידע מה וכמה ואם בכלל הבין דב-צבי, הוא לא ראה אם התעטר הלה באיזה כתר של ניצוצות, אפילו ליל שישי לא היה. סתם לילה באמצע שבוע, שאברך בן עשרים ושלוש מלמד גמרא את השווער החשוב, האמיד והמכובד של מוישי.

בחודש לארח מכן מצא גליקמן לדב צבי חברותא מצוינת לשעות אחר הצהריים. תמורת תשלום למדו יחד שלש שעות. ביקש לחזור על אותה מסכת, אותם

דפים. הם הקשו והרבה, כי כך ביקש דב-צבי, הם סתרו והפריכו, כי כך ברקו עיניו של דב- צבי. אט אט החל להשתתף, לומד מעט את שפתם של בני הישיבה מחדש, כמו נעימה ששרת אי פעם ונשכחה, עכשיו דגדוגה החריף מטריד את קצה הזיכרון, והראש מתנער מאיליו מעלה מטה. מה? אה.. הו הו, הנה, פתע היא עולה בבהירות צלולה, מנערת אבק ונישאת בחלל.

זמן חורף עבר, זמן קיץ גם, לדב-צבי חברותות מצוינות אחר-הצהריים ובלילה, ובבקרם משנן וחוזר. שנה תמימה עברה, והוא שוב מחפש להירשם לאיזה כולל. בעיתון השכונתי הודיעו על פתיחת כולל בגבעה החדשה, ליד ביתו של גליקמן. ילדמו שם עשרים אברכים, כי אין תקציב ליותר. דב-צבי דופק על דלתו של ראש

הכולל, ובדלת הנפתחת עומד אחיין של חתנו הבכור. דב-צבי מבקש להצטרף לכולל. אינו צריך תשלום, כמובן, ממחר להבהיר מול גבות עיניו של האחין. הרי חיתן רוב ילדיו, ולשניים הנותרים הניח איזה חיסכון. רומזים לו שאין זה מתאים, שכן חמישים לא ימצא עצמו עם בני עשרים, אולם דב-צבי נעשה לעקשן בתקופה האחרונה. מתעקש ובא, מתעקש ולומד. משתמהו בסביבתו, היה נזכר דב-צבי כיצד הסבירה שרי לתלמידותיה בימי הספירה: **זקנים הרבה ובחורים לאין מספר ראו אבנים בלי סוף ומים שוצפים ומכים, ולא למדו דבר. בא עקיבא וראה אבן אחת וטיפת מים, וגדל בתורה. אלא שעקיבא שכבר פתח ליבו, וביקש ללמוד איזה לקח מאיזה דבר, זכה שאפילו אבנים ומים, שהארץ מלאה אותם, לימדו אותו לימוד נאה.**

והמילים העולות בזיכרונו של דב-צבי, מפעימות היו. כל הימים ההם שהיה שומע ולומד, משוחח עם

שרי ועוזר להכין שעורים לתלמידות, היו הדברים חולפים, באים והולכים, והוא לא שם לב שקובעים הם שביתה בקירות ביתו וליבו. מה חפץ עכשיו לקרוא שעורים אלו, להפנים ולהזכר. כה הרבה חב להם.

אותו לילה ניגש אל תיק העבודה של שרי. היו שם עדיין כמה עפרונות וסידור, חוברת אחת וארבע מחברות. שתיים של טבע, שתיים של חשבון. בכוננית בחדר הבנות, היו ספרי ילדים. במגירה היו שוב חוברות טבע. כך

גם בקופסא הארוזה שבקצה מרפסת הסוכה. לא שם ליבו לשעון, לא שם ליבו לדממת הרחוב, אשר כל רגל פסקה בה מלפסוע.

בנו שבא לישון בבית, מצאו על הרצפה רכון בין ערמות ספרים ומחברות ישנות ודמעות בעיניו. נכמר ליבו ויצא להתקשר למנהלת בית-הספר בבני-ברק. "אמא שלי השאירה אולי מערכים של שעורים בבית-הספר?" ביקש לדעת. כל קורי השינה התפזרו שם בבני-ברק באי בהירות. "לא שמעתי על דבר כזה, אני אבדוק. בדרך-כלל שיטות הלימוד בחשבון מתחלפות במהירות, ומורות צעירות אינן צריכות את המערכים הישנים" "לא חשבון", נזדעק "הדות, השקפה..." שתיקה ארוכה הסתירה אלף מילים "אמא שלך לימדה טבע וחשבון בכיתה ד' וה...".

יומיים לא ידע דב-צבי נפשו. דבר לא בא לפיו.

עצוב ונדהם היה כמו ביום פטירתה. בחדרו ישב שעות ארוכות ושקע בהרהורים. היה שוכב על ספה בסלון ובוהה בסימני השאלה. מדוע כך עשתה?

ובהרהוריו הוא רואה את ביתו שהקים, את בניו וחתניו המפוארים, את נפשו שכמו באר מלאה היא במים חיים. הנה לומד הוא עכשיו ימים שלמים ויכול. ויכול. כמו סרט נע עמוס תמונות לפניו. בית של שלווה, כבוד הדדי, שאיפות משותפות. ימים רבים היתה השלווה, היתה ולא הלכה לעולם.

קם והלך אל הגבעה החדשה, אל הכולל ואל החברותא. בקביעות ובתמידות למד, וקדושה גדולה ונוראה היתה שורה על כל לימוד ולימוד. וכשבגיל שישים ושבע סיים את הש"ס, פגשו חבר ושאלו "מה עשה לך כך? האם מותה?" ואז השיבו, בנהמת ליבו "לא מותה, כי אם חייה".

מזל טוב לאביגיל שקוביצקי רואת החשבון של 'שמורה' לרגל אירוסי הבת.

עכשיו כבר אפשר לגלות שכשאביגיל שלחה את הסיפור היא הוסיפה - "התפללתי אתמול בכותל, רוצה שנזכה אכן לחתן שכל כולו אך ורק בתורה... חשבתי מה אני יכולה לעשות להרבות זכויות והחלטתי לפרסם ב'שמורה' את ה'אבידה'"

אז הנה, ב"ה קם ונהיה השידוך...

**איחולינו שיעמדו הזכויות והרוח
הגבוהה הנושבת מעם הסיפור,
להם ולכל המשפחה!**

תמי פונטאש | אדריכלית ומעצבת פנים

רביקי שפירא | יועצת מס

אני מאמינה בניסים !!
שני נושאים אקטואליים
שהסעירו אותנו לאחרונה
במשרד, ואולי בכל משרד
אדריכלות..
שתי כותרות מרעישות, שהעבירו
אותנו שיעור מוחשי וחזק כל כך על
ביטחון ועל ניסים !!
שלימדו אותנו ששום דבר אינו
בטוח, אפילו המקום הכי בטוח..

קריסת הבניינים ברמת גן ובחולון -
שהסתיימו בנס ענק בלי אף נפגעים
בנפש.

רק כדי לסבר את האוזן, בנין מכיל
משקל כבד מאד מאד מאד של
בטון, ברזל, בלוקים, וכו' ...

נסו לדמיין דבר כזה קורס... או
שתיזכרו מה קרה במיאמי...!

דווקא הבית- המקום הכי בטוח
בעולם!!

הבית שלנו, המקום בו אנחנו
מרגישים הכי בבית, המקום אליו
חוזרים תמיד..

המרחב הפרטי! המוגן ! הכל כך
בטוח ויציב!

הכל שלו, הוא יכול לתת
ובשפע גדול, צריך רק לבטוח
ולהכין כלים גדולים לשפע שהוא
בוודאי עומד להרעיף עלינו".

האמנה או לא- אמיתי לגמרי! אחרי כחודשיים
שלא נפגשנו עקב חופשות וחגים, היא מטלפנת
אלי.

הייתי בטוחה שהיא מתקשרת כדי לחדש את
השיעור, אך היא מיד פתחה ואמרה:
"הפעם אני מתקשרת אלייך בעניני עבודה, אני
צריכה יעוץ בענין מס שבח".

מס שבח בסכומים גדולים, שייך בד"כ לאנשים
מבוססים, שמוכרים נדל"ן מסחרי או מספר
דירות.

די התפלאתי, מה לה ולתשלומי מס שבח, לפי
הסיפורים לא השתמע שיש לה אי אלו נכסים...

היא המשיכה וספרה, שדודה זקנה שהלכה מן
העולם הורישה להם בהפתעה גמורה שליש
מנכס מסחרי בעיר מרכזית ותוססת, והיא
מעוניינת למכור את חלקה כשיסתיימו הליכי
העברת הזכויות בנכס...

השיחה הזו היתה חוויה מכוונת ומעצימה עבורי.
נפעמתי לראות בחוש איך החיזוק שלה בביטחון
אכן היה השתדלות מספקת לפרנסה...

דברי הביטחון שלה פתאום הדהדו לי חזק מתמיד,
הבוטח בה' חסד יסובבנו!

ניסיך שבכל יום...
כמנהלת כספים, מערכות כספים של עסקים
שונים פתוחות בפני, ואני זוכה מפעם לפעם
לחוות עם לקוחות ניסים והארות פנים שמימיות
בעיני פרנסה.

זה מרגש ומחזק בכל פעם מחדש. לו הייתי
רושמת הכל, מן הסתם כבר היה ברשותי ספר
ניסים עב כרס.

אך הסיפור הבא הוא גם טרי מאד וגם עוצמתי כל
כך, שאני לא גומרת להתרגש ממנו... (הפרטים
אמיתיים. רק השם בדוי).

תהילה היא אשה חכמה ומלומדת בתחום נחשב,
לפרנסתה היא עובדת מעט שעות ביום כגננת,
כאידיאל.

היא רוצה להשקיע את מירב כוחותיה ויכולותיה
בבית, בגידול הילדים, בעבודת ה'.

ואם תשאלו מה עם פרנסה?

את ההשתדלות המשמעותית לפרנסה היא עושה
ע"י התחזקות בביטחון ואמונה בבורא עולם, שהוא
המפרנס, הגזירה היא אמת והחריצות שקר...

כך למעשה הכרתי אותה, חברה צירפה אותי
לשיעור קצר בשער הביטחון, שהיא מסרה
לקבוצת נשים קטנה. פעם בשבוע.

היא הצליחה להמחיש ולפשט את הביטחון לרמת
המעשה, והוסיפה דוגמאות ממש מחייה האישיים.
גם כשספרה על אתגרים כלכליים או אחרים,
תמיד הוסיפה: "לאבא שבשמים לא קשה כלום.

פערי אויש | כיוון - מותגים עם כריזמה

נמלצות
 kivun1.co.il

והוא ניסי
 ומנוס לי

כל היום במנוסה
 כל היום בעבודה
 גם בבית - בעבודה
 ותמיד עם תקווה
 לנס נפלא,
 כי באמת
 אין הבדל בין
 טבע לנס
 כי כל הטבע - נס.

רק עינינו עצומות
 רודפות, בורחות ונסות
 כל כך מנסות -
 כמהות למושלם,
 לפרנסה מרווחת
 ולאי של נחת

והיום יום
 מתיש, שוחק
 מחפשים רגע של רוגע
 של שלווה
 ובעיקר - -
 שזה יקרה כעת
 במהרה

והנה זה מגיע
 כך השמן הקטן
 כאן הטבע והנס
 משמשים בערבוביה,
 הנס הוא הטבע
 צריך רק
 לזכור
 להצטרף לקריאה,
 להתפלל
 ולהאמין
 כי נס - - -
 זה כל ה"ביז-נס"

קרב כרעם ביום
 בהיר, ורק בנס גדול
 וענק לא היו נפגעים
 בנפש..

מאז לצערנו כותרות
 העיתונים מבשרות
 לא מעט על עוד
 ועוד בניינים בערים
 שונות, שנמצאים
 בסכנת קריסה ופונו
 מיושביהם...

תחשבי רגע איזה
 ביטחון יש לך
 בארבע הקירות
 שלך,

למרות המשכנתא,
 ולמרות שאולי הם
 יותר של הבנק
 מאשר שלך..

ואיזה נס הוא שאת
 חיה בתוכם.. והם
 לא קורסים...!!!

ילדות בעלות ביטחון עצמי נבחרו לשיר 'סולו' במסיבת סידור. הן העזו לעמוד שם, מול כל אמהות, ולצחצח גרון בשיר נרגש. נערות בעלות ביטחון עצמי מצאו להן מיד חברות בתיכון, נבחרו כנציגות לעלות לבמה. בחורות עם ביטחון עצמי קבלו הדרכה, התחבבו על המורות, השמיעו את דעתן בכיתה, ומה הלאה?

איך נפתח לו את הביטחון העצמי? זאת שאלה שמטרידה אותנו ביחס לילדים שלנו, אבל מה אתנו עצמנו? צריך את הביטחון הזה גם בחיים שאחרי בית הספר, צריך להביא אותו אתנו בתיק, לעבודה. מעסיקות, עובדות ונשות מקצוע מדברות על כלי העבודה הזה, בטוחות בעצמן.

מי אני ומה שמי

מהו ביטחון עצמי? זאת השאלה המטרידה.

המושג הזה נדמה לפעמים חמקמק מעיני כמוהו. האם ישנם באמת ביקום שלנו אנשים בעלי ביטחון עצמי? האם הם אכן אלו המדברים בכל מקום ועולים על כל במה? ואיך מתבטא הביטחון הזה ביחס לעבודה.

"המושג ביטחון עצמי, בתרגום העממי שלו, אינו קיים ביהדות", מפתיעה אביגיל קרוואני יזמית ומנטורית עסקית. "ביטחון עצמי- זאת המצאה ישראלית. מה כן? ביטחון פירושו חוסן. כשאדם יודע שיש לו ערך עצמי אבסולוטי בלי קשר למעשיו, הוא בטוח. לא ניתן לפגוע בו. אני שווה כי אני בת מלך. ה' משגיח עלי ולא מסיר את השגחתו ממני לעולם ולכן אני בטוחה".

ומה הקשר בין הביטחון הזה לעבודה?

"מהכרות עם השטח אני יודעת בוודאות כמעט כל הבעיות של בנות בעבודה נובעות מחוסר ערך עצמי. הן לא יודעות להעלות מחירים ולדרוש תמורה הוגנת לעבודתן- כי אין להן ערך עצמי, הן מאפשרות

עוד לפני שהבוסית תאמין בך- תצטרכי להאמין בעצמך, עוד לפני שיתנו לך צ'אנס- תאלצי לקחת אותו, עוד לפני שיתנו לך מפתחות, כרטיס מגנטי ותפקיד תצטרכי לשלוף מהכיס בטחון.

ביטחון עצמי, כמוכן.

איפה הוא נדרש בגזרת העבודה? מדוע הוא חשוב ומבוקש כל כך? איך קונים אותו בדרך למשרה, איך מחזקים אותו בעקבותיה? תשמעו את דברה של הכתבה הזאת. יש לה בטחון, והיא מדברת.

למנהלת או למעסיקה לנצל אותן, כי הערך הזה איננו.

רק לאחרונה ספרה לי באחת מקבוצות ההנחיה, מורה בבית ספר שהמנהלת מנצלת אותה. היא הודתה שהיא הצעירה בצוות, חוששת על מקומה, והדרישות כלפיה כמעט בלתי אפשריות.

היא תיארה איך המנהלת אומרת לה: 'רותי, היום תישארי בבית הספר. אנחנו צריכים את עזרתך במסיבת סידור, והיא מהמהמת מיד: 'כן, כן. בסדר'.

הסברתי לרותי שהזמן שלה יקר ושווה. היא אמנם רוצה וצריכה לרצות את המנהלת שחה, אבל גם היא עצמה שווה ויקרה. רותי למדה לומר: 'אבדוק אם אני יכולה'.

היא למדה לבדוק אכן את גבולות היכולת שלה, לומר: אני לא יכולה יותר מצי שעה' או 'אשמח להוסיף שעות מחר. היום לא'.

מדהים שחודש מאז התחולל השינוי, היא קבלה תוספת שעות ומשכורת והמנהלת שלה למדה להעריך אותה הרבה יותר. בזמנים בהם נשארה ותרמה למערכת מעבר לחלקה התגובה הייתה מוקירה ומכבדת. כשרותי החלה להעריך את זמנה, את עצמה ואת יכולותיה- למדו להעריך אותה'.

לאה וייס היא מנהלת מערך מוקדים גדול בדרום. לאה ראתה ברבות השנים מאות עובדות ויודעת

להעריך את הבטחון העצמי שלהן. בקשנו גם ממנה הגדרה למונח המתעתע.

איך את מגדירה את המונח 'ביטחון עצמי' ביחס לעובדת?

"אני חושבת שההגדרה היא 'שלמות פנימית'. בטחון במקום שה'עצמי' מונח כעת.

עובדת שרגועה עם העבודה שלה, שמחה עם הבחירה שלה, מתמקדת בטוב, מגיעה למקום של שלווה ושלמות פנימית שמקרינה ממנה החוצה וממגנטת אליה הצלחות'."

ממקומך כמנהלת מוקד, מדוע נראה לך שביטחון עצמי הוא כלי נדרש לעבודה?

"היום, עם ותק של שנים רבות בתפקיד, אני יכולה לומר בוודאות שבטחון עצמי הוא אחד הכלים הטובים והחשובים לעבודה בכלל, וכנציגה בפרט.

בפן הפרקטי- עובדת בעלת בטחון נכנסת מהר יותר לעניינים, זורמת עם השיחות ולא נבהלת מכל דבר. אם זה בתחום השירות- יודעת לטפל טוב בתלונות, ולהוציא כל לקוח מרוצה, היא לא מכחדת להציע פתרונות מכל הסוגים ולקחת אחריות על הטיפול בלקוח.

אני זוכרת את אחת הנציגות המוצלחות שלנו, כשהיתה ממש בהתחלה, באחת השיחות הראשונות

ממש, הלקוחה היתה לקוחה מסוג שהיא לא למדה עליו בקורס, משהו שעולה בקו לעיתים רחוקות ולא מדובר מראש.

היא קצת הסתבכה עם המענה, והלקוחה אמרה לה 'נו, את לא יכולה לתת לי תשובות נורמליות? אני מאד עסוקה וממהרת, תגידי את חדשה? תעבירי אותי למישהו אחר'. והנציגה ענתה לה בשיא הבטחון 'נכון אלישבע, אני באמת חדשה, אבל בואי, אם את כבר בשיחה הזו לא תתני לי עוד כמה דקות של צא'נס כדי למצוא לך פתרון, בעוד כמה חודשים לא יהיה מי שיענה לך בכלל. הרי את מבינה לבד שנציגים זה משהו מתחלף. הנה יש לך הזדמנות לחנוך את דור העתיד של הנציגים הכי טובים'. כמובן שהשיחה הסתיימה בשביעות רצון מלאה...

בעולם המכירות, נציגה עם בטחון עצמי מצליחה להציע מכירות משודרגות יותר ושוות יותר ללקוח ולה, מטפלת טוב בהתנגדות, בקיצור- מעזה להצליח!

עובדת עם בטחון, יודעת לנווט גם את תשובות ה'לא' שהיא מקבלת על הצעות המכירה שלה, למקום נכון. במקום להרגיש שהיא הולכת ומתגמדת ולא מצליחה, היא אומרת לעצמה 'יופי, עוד לא בדרך לכן. סטטיסטית על כל עשר 'לא' מגיע ה'כן, אז אני מתקדמת לקראתו.

בנוסף, יש פן חשוב לא פחות שהוא הפן הרגשי. לעיתים ישנן עובדות שברור להן כי העבודה בטלפנות מתאימה להן, מסיבות שונות, של שכר, אפשרויות תעסוקה, סביבה ועוד, אך קשה להן

עובדת עם בטחון, יודעת לנווט גם את תשובות ה'לא' שהיא מקבלת, למקום נכון.

לשדר את שביעות רצון מול המשפחה המורחבת שלהן, כשהגיסה או החמות מרגישה שזו לא עבודה מספיק מכובדת.

עובדות בעלות בטחון עצמי יודעות גם לשווק את עצמן טוב מול המשפחה, ואין ספק שההרגשה שלהן משופרת לאין ערוך.

לא אשכח עובדת נפלאה, שבטחון עצמי אכן לא חסר היה לה, באחד השבועות הראשונים היא באה לשאול את ההנהלה אם מותר לצלם את המוקד. כמובן שמותר, אך שאלתי אותה בשביל מה, והיא אמרה שהיא נוסעת לשבת התאחדות ורוצה להראות לכולם את המקום היפה והמדהים בו היא עובדת!)

גם בפן ההתנהלותי, היא יודעת לבוא ולהגיד בכבוד כשמשוהו מציק לה או שיש לה בקשה. כמובן שבטחון עצמי מופרז שכבר מגיע לחוסר טאקט הוא לא הדבר שאני מחפשת בעובדת... דרושה גם ענווה.

עובדת שימרגישה את עצמה ושוכחת שאחרי הכל היא עובדת ויש מעלה מעסיק וכללים ומסגרת, היא עובדת שלא תסתדר עם מי שמעליה ומהר מאד תמצא את עצמה לא רצויה.

האם עובדת חסרת ביטחון עצמי היא עובדת טובה פחות? מדוע?

"לא הייתי אומרת שהיא עובדת פחות טובה. היא כן עובדת שדורשת מאתנו- כמעסיקים, יותר אורך רוח והשקעה עד להצלחתה.

עובדת כזו תבחר בדרך כלל בתחום שירות רגוע יותר ולרוב לא תתקבל למוקדי מכירות. גם במוקד השירות היא תצטרך לעבור דרך וחניכה עד שתגיע למקום של בטחון לפחות בתשובות מול הלקוחות.

כשמגיעה אחת כזו, אנחנו בודקים בתהליך המיון והראיון את מידת המוטיבציה והנכונות להשקיע, אם הם קיימים, והסיפור הוא רק הביטחון העצמי- נקבל אותה, והבטחון בוא יבוא בהמשך הדרך."

חני רוזנברג, מנהלת חנות אופנה בשם 'קוקוס' בביתר, ומעסיקה תחתיה עובדות.

גם חני רואה בביטחון העצמי כלי עבודה הכרחי. היא מסבירה: "אם למוכרת אין ביטחון עצמי היא לא יכולה להציע את המוצר בצורה משכנעת ללקוחה. מוכרת חסרת בטחון לא יכולה לכוון את הלקוחות ולהועיל להם.

עובדת בעלת בטחון עצמי היא נכס לכל מעסיקה, והביטחון הזה עשוי אף לחפות על חסרונות אחרים. בעבר הייתה לי עובדת שכמעט פיטרתי. כעסתי עליה מאד בגלל תקלה שארעה בחנות בגללה והזמנתי אותה לשימוע. אולם, בגלל שהיא הגיבה בביטחון כה רב היא נשארה לבסוף על מקומה. היא ענתה בטון כזה שגרם לי להאמין לה, היא הסבירה את עצמה וכיבדה גם אותי, ובזה שרצתה כל כך להמשיך לעבוד הביעה נאמנות שקנתה אותי. לעומת זאת, עובדת חסרת ביטחון שמאחרת לעבודה לא תענה לטלפון שלי מרוב פחד, תתרץ תירוצים או תכחיש במקרה שתכשל, וזה הרבה פחות אהוב ורצוי."

עם כל הצניעות והענווה

ביטחון עצמי הוא מושג שמרגיש את עצמו. ביטחון עצמי הוא מושג יהיר, טוען שאי אפשר בלעדיו. כבנות צנועות, עדינות ומחונכות, אנחנו עלולות לפעמים להרגיש מולו שלא בנח.

רגע, זאת לא בעצם גאוה בתחפושת?

"ביטחון עצמי אינו מתכתב דווקא עם עוצמה חיצונית ובטח לא עם יהירות או גאוה", מדייקת **אביגיל קראונוי**. "ביטחון עצמי אמיתי יכול להיות גם לאנשים שקטים, מלאי עוצמה פנימית ואמון אמיתי בשווי של עצמם. רק לאחרונה שוחחתי עם לקוחה שכולה רוך ועדינות ועם זאת ביטחון. היא ידעה להעריך את עצמה, לדרוש מחירים הוגנים על עבודתה והעריכה את שוויה ללא שרק".

מהו לדעתך התמהיל המדויק בין ביטחון עצמי לענווה בעבודה? מתי נשתמש בזה ומתי בזה? ביררנו אצל לאה וייס.

היא הגדירה את השאלה הזאת כשאלת המיליון דולר.

"אני חושבת שהתשובה מתחילה ונגמרת במילה 'אמונה'.

כשהביטחון העצמי נובע מאמונה בה' יתברך ששם אותך במקום הנכון שלך, סלל לך את המסלול המדויק והטוב לך ביותר והוביל אותך לעבודה הכי שווה ומתאימה עבורך. והוא זה שעשה עושה ויעשה לכל המעשים, הוא אחראי על ההצלחות שלך וגם על הכישלונות. ממקום של אמונה בעצמך- שיש בך יכולות וכישורים, ואת רק צריכה בעזרת ה' להוציא אותם מן הכוח אל הפועל. ושל אמונה ואימון בסביבה שלך שרוצה לעזור לך ולקדם אותך, ושתרגישי מצוין-

אז הוא בטחון עצמי שמשדר נעימות ושלמות.

לעומת זאת, כשהבטחון מגיע ממקום הפוך- של אני ואפסי עוד. הוא ידרדר מהר מאד לגאוה, לערך עצמי מופרז ולראיה מעוותת של המציאות."

המנהלת טרודה ב: 'מה היא חושבת על בית הספר שלי?' איך אני נראית בעיניה כמעסיקה?

כל אדם באשר הוא רוצה להרגיש שווה, גם אם הוא לא מודע לרצון הזה. כל מנהל רוצה לשמוע שהוא מנהל טוב, לשדר אווירה של משרד רציני ולעמוד בראש ארגון ששווה להיות חלק ממנו. כך עומדות עובדת פוטנציאלית מול מנהלת,

שתיהן בנות אדם בלבוש עור אריה וחוששות זו מזו. הידיעה הזאת מזניקה את הביטחון של המתראינת מיידית.

באחת ההרצאות שלי בסמינרים הזכרתי את הנושא. המנהלת שעמדה מן הצד אישרה את הדברים בהנהון מתרגש ואמרה: 'כבר שנים אני מחכה שתבוא מורה לראיון ותשאל מה חשוב לנו ותברר מה היא יכולה לתת, שתתעניין גם בי ותיקח קצת את המושכות מידי בהובלת השאלות בראיון.'

"ביטחון הוא רק בה", מחדדת **דבורה נויגרשל, מוסרת סדנאות למוכנות בעבודה ומעגלי החיים, בכיתות סמינר.** "מבחינה יהודית אני מדברת על ערך עצמי שמוביל לחשיבה ברורה: מי אני, מה אני רוצה מעצמי ואיזה חזון ודרך יש לי. כשהנקודות הללו ברורות, חווים פחות היסוס וחרדה.

הערך העצמי תלוי כולו בביטחון במי שהביא לי את הכלים, ויצק בי את הנשמה שיש לה ערך בלתי נתפס. אבל זו עבודה. אמונה וביטחון לא עובדים על אוטומט...

לכן לפעמים יש רגעים הססניים יותר ומבולבלים

כשאנחנו בטוחים בעצמנו אנחנו יכולים לקבל ביקורת ברוע, לכבד אותה, לתקן ולשפר לפי הצורך

אותו? ומה עושים מול מי שמנסה לכווץ את הביטחון הזה?

"כלי פרקטי לעניין שאילת שאלות, אומרת **קראונוי.** "נשים לב שתמיד השואל נמצא כשידו על העליונה,

ולכן כשאת שואלת בחזרה את מעבירה את הובלת השיחה אליך.

נניח שכתבת תכנית והלקוחה מגיבה בבוז: דבר כזה יכולתי לכתוב בעצמי.

שאלו אותה, בתום לב: את באמת יכולה לכתוב כך?

זהו כלי חזק, שאין בו יוהרה או חוצפה מיותרת והוא עובד נהדר.

אין צורך להרים קול, אין צורך להתלהם, פשוט לשאול.

אם הלקוחה טוענת: 'הייתה מישהי שהציעה לי את העבודה הזאת במחיר זול הרבה יותר', שאלו אותה ברוע: 'אז למה באמת באת אלי?'

ראיון עבודה הוא אחד ההזדמנויות בהם נדרשים לביטחון עצמי רב. איך מתאזרים בו אז?

"תאמינו או לא, גם למנהלת לא תמיד יש בטחון עצמי עודף. המנהלות, המעסיקות והמראיינות מפחדות מהמתראינת, לא פחות ממה שהיא חוששת מהן.

וכיצד יתנהל אותו ביטחון עצמי מול ביקורת והערות? חזרנו לגברת קראונוי.

"יש להפריד בין סוגי ביקורת שונים. ישנה ביקורת שמנסה לפתור בעיה קונקרטי, וישנה ביקורת קטנונית שמבקשת להעמיד את העובדת בפניה. מול הסוג השני של הביקורת צריך הביטחון העצמי לעמוד איתן, ולא לאפשר לה לחדור אלינו ולהקטין אותנו. נשים לב שפעמים רבות אדם מאשים את הסביבה רק בגלל שהוא מאשים את עצמו. כשהמנהלת מאחרת לעבודה- כולם סביבה לא בסדר, וגם אנחנו בבית כועסות יותר על הילדים כשעוגה המושקעת נשרפה לנו בתנור. מותר למנהלת להביע ביקורת, היא בסך הכל בת אנוש, אבל תמיד יהיה מותר לנו לבקש להביע זאת באנושיות המתבקשת. גם בנישה הזאת אפשר להעזר בשאילת שאלות. אם המעסיקה מטיחה: 'את כל היום מאחרת!' נשאל אותה בנחת: באמת? כל היום?

הביטחון העצמי האמיתי אינו מתערער גם מול ביקורת מן הסוג הראשון. להיפך, כשאנחנו בטוחים בעצמנו אנחנו יכולים לקבל ביקורת ברוע, לכבד אותה, לתקן ולשפר לפי הצורך."

מי הזיז את הביטחון שלי?

ואם אין לי בטחון עצמי? מי מעיזה לשאול את השאלה הזאת? מי מעיזה ללחוש אותה? למי יש בטחון עצמי עד כדי כך...?

איך בונים בטחון עצמי בעבודה? איך מאמצים

יותר, ואז כשנזכרים מי מנהל את העולם מתמלאים ביטחון. ננסה להכניס זאת לדוגמה מחיי המעשה: את הולכת לראיון עבודה, קרה מה שקרה, יצאת בהרגשה לא נחמדה.

המחשבות ראשוניות המציפות אותך הן- איזה טיפשות! למה עניתי על השאלה הזו בצורה מבולבלת? בטח יצאתי הססנית ועשיתי רושם גרוע.

אולם ברגע שעומדים ובוחנים: רגע, אני היא מי שאני, כולל ארגז הכלים שלי. מבינים שאין סיבה להראות יותר ממה שאני באמת, כי תצוגה שקרית בסוף מתפוצצת. ואם לא השבתי בראיון בצורה מספיק ברורה ומוצלחת- האם יש אופציה לשנות?

אם לא? עשיתי את ההשתדלות שלי. בכל מקרה הכל נתון לי הישר מידיו של הבורא, ולא מילה אחת טיפשית שנפלטה לי תגרום לדברים להשתנות. ואם זו העבודה שמגיעה עבורי היא תגיע. ואם לא, זה לא מה שטוב בשבילי."

- בראיון עבודה או בצעדים ראשונים במקום עבודה חדש, איך נתאזר בבטחון עצמי?

"התחלה חדשה מלווה בחששות רבים. תפילה להצלחה והשענות בה' היא הפתרון. שה' ייתן לי הצלחה ויציל מכל טעות. אני עצמי, עד היום מתפללת תפילה אישית קצרה לפני יום עבודה, ומקנחת בפרק תהילים.

אין לתאר איזו תחושה טובה ומעצימה יש לתפילה כנה וטובה.

בנוסף, אני רוצה שיכירו אותי ואת יכולותיי.

אחת הבעיות בשיווק עצמי נכון ואמיתי היא חשש להתנגשות עם מידת הגאווה.

אז פשוט צריך לזכור שכמו שלא חשתי גאווה עצומה כתלמידה בתכולת הילקוט שלי: יש לי עיפרון! יש לי עט! יש לי ספר חשבון! -

כך אין סיבה לתחושת גאווה בהציגי את ארגז הכלים שקבלתי: יש לי זיכרון טוב, אני קולטת שפות בקלות, וניחנתי בתפיסה מתמטית חדה.

אלו נתונים טכניים של יכולות, ואדרבה, אם אדם לא משתמש בכלים שקיבל, זו בעיה.

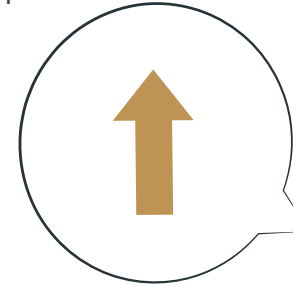
כאשר אדם יוצא בחיי היום יום עם הפעולות שלו, והוא הולך עם הפעולות שהבורא עולם רוצה, אם הוא יזלזל בהן, הוא מזלזל במה שנתן לו ה' יתברך בטובו וברחמיו."

מנהלת, תאמיני

את הבטחון העצמי מביאים לעבודה, אבל גם מקבלים בה.

"אין ספק שמנהלת יכולה להעלות את הבטחון העצמי של העובדת שלה", בטוחה לאה וייס. "זה נכון בכל עבודה. ובעיקר בתחום המוקדים.

זו אחת המעלות העיקריות לדעתי בעבודה במוקד

**אני יודעת היום
לבטא את עצמי,
לעמוד על שלי,
למכור טוב.
אבל הרבה מעבר
לזה- נתרמתי
רבות בחיים
האישיים"**

מקצועי שמבצע תהליכי עבודה נכונים. מעסיקה טובה ומקצועית יודעת לכוון את העובדת שלה לתשובות הנכונות, למחשבות ולתחושות הטובות. בטיפים ובכלים שהיא נותנת לה.

זה מתחיל בפרטים הקטנים של תהליך החניכה.

בקורס עצמו- מבצעים סימולציות- הדמיות של שיחות בין לקוח לנציגה, כך העובדות מתרגלות על יבש' את המענה ומקבלת בטחון בתשובות שלה. היא מאזינה לשיחות של ותיקות עד שהיא מרגישה מוכנה מספיק להיכנס לשטח. בהמשך, בתקופת המענה הראשוני, יושבת לידה נציגה ותיקה, כדי לתת לה את הביטחון שהיא לא תתקע באך מקום, תעזור לה למצוא את התשובות ובמידת הצורך גם תיקח את השיחה אליה.

כמובן שגם בהמשך עבודתה, מוקד שמתנהל נכון בונה היררכיה טובה של תפקידים שמעניקה לנציגה שלווה ובטחון. יש מערך של בכירות- נציגות ותיקות שעוזרות לחדשות. מנהלות - שתקחנה שיחות קשות ועוד.

מעבר לזה, מנהלת הצוות שמתנהלת מול הנציגה - היא זו שאחראית על הביצועים שלה לאורך זמן, על ההתקדמות וההרגשה, לה יש את היכולת לקדם ולהצמיח את העובדת באופן פנימי יותר.

וזאת על ידי שיחות משוב טובות, זיהוי המקומות בהם היא מתקשה ומציאת פתרונות יחד איתה,

וכמובן המון התמקדות בהצלחות ומשוב חיובי על כל התקדמות.

לא מזמן פגשתי עובדת שלנו לשעבר, כמנהלת חנות של בגדי נשים. כשהיא נכנסה אלינו לעבודה היא הייתה אחת מהעובדות הכי חסרת בטחון שיש, בקושי העזה לפתוח את הפה, דברה בשקט,

בלעה מילים, ובכתה מכל שיחה קשה.

היא זכתה באחת מהמנהלות המצוינות יותר, שעשתה איתה תהליך מדהים וממש קדמה אותה ובנתה אותה. אחרי כמה שנים היא עזבה את העבודה ופתחה חנות בגדים.

החמאתי לה על החנות, השירות והניהול. והיא אמרה לי "את זוכרת אותי כשנכנסתי אלייך, נכון? תדעי לך שאם לא השפשוף שעברתי בעבודה הזו, ואם לא פלונית המנהלת שלי, לעולם לא הייתי מגיעה למקום הזה. אני יודעת היום לבטא את עצמי, לעמוד על שלי מול ספקים, למכור טוב ללקוחות. אבל הרבה מעבר לזה- נתרמתי רבות בחיים האישיים"

עובדת אחרת, שקבלה אצלנו בנוסף למענה לשיחות גם תפקיד בתחום ההווי- קיבלה הרבה בטחון ושמחה שהשליכו מיד גם על השיחות.

עובדת אחרת הבטיחה בראיון שהיא לעולם לא תדע למכור ולא תדרוך במוקד מכירות. היא בקושי ידעה לפתוח את הפה. היום, אחרי שנתיים של שפשוף והתקדמות במוקד שירות, היא עברה לאחד ממוקדי המכירות היותר מאתגרים, ומכניסה כל חודש ברוך ה' משכורת משולשת ממה שהרוויחה בשירות.

יש דוגמאות כאלה בלי סוף... ובהחלט בכולן, החלק העיקרי הוא של מנהלת הצוות."

יש גם דוגמאות הפוכות?

"כן. מנהלת עלולה חלילה גם להוריד בטחון עצמי לעובדת. אם היא משתלחת בביקורת לא עניינית, אם היא לא נותנת לה כלים נכונים להצליח, אם היא תופסת אותה בפינות הלא טובות שלה, אם היא שוכחת שעומדת מולה נציגה- שהיא קודם כל

בן אדם...אבל אין אצלנו חלילה דברים כאלה..."

"ברור שהעבודה מפתחת את הביטחון", מוסיפה גם **חני רוזנברג**. "לרוב יש לעובדת חדשה חששות, היא מפחדת להציע ומרגישה "עלוקה" כשהיא נדחפת ללקוחות ומתערבת להן בשיקולים. עם הזמן מבינה המוכרת, כמו כל סוכן מכירות, שלקוח רוצה לקבל שירות בצורה נעימה ונחמדה ושחווה הדעת שלה חשובה ומעניינת. כדי לחזק בעובדות את הביטחון אנחנו עורכות אסיפות צוות, מדריכות כיצד לשרת לקוחות בצורה נחמדה ואני רואה בחוש את ההבדל בין ההתנהלות שלהן בתחילה, לזו שבהמשך. הן נתרמות ממש מבחינה אישיותית והופכות לנשים שמחשיבות את דעתן."

אמונה וביטחון

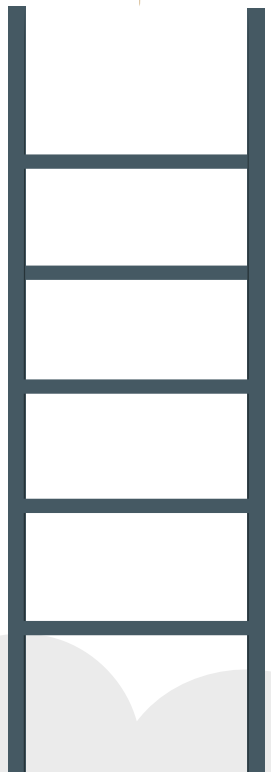
"המעסיקה בקשה ממני לעבור חדר לרגל הקידום המיוחל שקבלתי. נעניתי ברצון, למה לא לגוון? ואיך אפשר בכלל לסרב אחרי קידום נחשק שכזה?" מספרת לנו מירי, מתכנתת. "העברתי את החפצים שלי, התמקמתי בעמדה החדשה, ורק

מהחברות שלצידי הבנתי שהגעתי למקום הלא מתאים. חסימת המחשבים בחדר החדש דלילה הרבה יותר מזו שהייתי רגילה אליה. נבוכתי. חסימה מושלמת הייתה תנאי לכניסתי לעבודה מצד שני, הקידום... לא נעים עכשיו לבקש עוד בקשות. אולי בכלל אי אפשר לבצע את העבודה החדשה במחשב חסום כמו שהיה לי? מה עושים?"

"אני גרפיקאית במשרד פרסום חרדי", כך דיני. "בשבוע שעבר העבירו אלי הבוסים את עיצוב הקמפיין ללקוח החדש. כשקראתי את החומרים חשכו עיני. מדובר היה בפרסום למוצר שנוי במחלוקת, הלקוח עצמו היה ידוע כמי שאינו כפוף לסמכות רבנים. מצפוני לא נתן לי לעבוד על זה, לעצב, להשקיע, ובעצם- לקחת חלק. נשכתי את הלשון. לא היה לי שום מושג איך אומרים את זה? איך הם יקבלו את זה?"

הביטחון העצמי, כמו כל כלי, אמור וצריך לשרת אותנו בגזרה הרוחנית. איך משתמשים בו?

"הביטחון העצמי מסייע לנו לסדר סדרי עדיפויות נכונים בחיים, הוא עוזר לנו להציב גבולות ברורים, מסייע לצאת מאזור הנוחות ומאפשר

על הניסים!

התקופה הזו של השנה - חודש חשוון ובעיקר חודש כסלו הם התקופה העמוסה ביותר בעבודה. ראש חודש טבת הוא תאריך יעד להגשת החומרים שאני עורכת, ועל אף שאני נמצאת כבר בעסק הזה קרוב לעשרים שנה, אני עדיין לא יודעת ולא מצליחה להיערך נכון לחודשים אלו, מה שאומר, שימי ולילותי טרופים ממש ודחוסים באווירה של עבודה ועומס עד להתפקע. צלצולי הטלפון של לקוחות לחוצות הפכו למוסיקת רקע מעצבנת בחלל הבית ואני מרגישה שחיי מתנהלים משבת לשבת. אלמלא השבתות הללו שמאפשרות לי הפוגה מן המתח, הלחץ, וכאב הראש, לא יודעת איך הייתי שורדת. ליל שבת הוא הזמן האהוב עלי ביותר בשבוע, והלילה הבא - ההיפך המוחלט, בלשון המעטה. בקיצור, סיוט של ממש, עבודת פרך נוסח תשפ"ב, מטלות שאין כל סיכוי טבעי והגיוני בעולם להספיק אותן בלי נס גלוי!!!

לא פעם במהלך שנות עבודתי - בין כשראיתי ובין מאז שהתעוורתתי - הייתי מגיעה לנקודות ייאוש בזמנים לחוצים אלו. לא פעם הייתי מהרהרת לעצמי בתסכול שהגיע הזמן לעצור את הסחרחרה הזו, ושזה לא נורמלי, ושהגזמת, ולמה לקחתי על עצמי כל כך הרבה ולמה אני לא יודעת לשים גבולות. אחרי שהתעוורתתי נוספו למחשבות ייאוש אלו גם פזמונים חדשים כמו: בשביל מה אני צריכה את זה? רוב המשכורת הולכת על תשלומי שכר לעובדות ולמזכירות למיניהן, אז מה אני בעצם מרוויחה מן הדבר? ומחשבות ייאוש למעשה: אולי עלי לעזוב את זה ודי? התנאים שלי לא מאפשרים באמת עבודה משתלמת ורווחית, אז למה אני ממשיכה? ואולי סוף סוף הגיע הזמן לתאם פגישה מסודרת עם יעל זלץ כדי לקבל ייעוץ ארגוני ולעשות סדר בבלאגן הבלתי נגמר הזה, כדי שבחודש כסלו תשפ"ג לא אשחזר לכן את הטור הזה בדיוק אותו דבר...?

לקחת אחריות", מפרטת אביגיל קראונוי. "כשאני מאמינה ובוטחת במי שאני, אני מאמינה שהגבולות שלי נכונים וחשובים ומימלא מרשה לעצמי לעמוד עליהם, גם כשמישהו מבחוץ מערער עליהם. עובדות חסרות עמוד שדרה ובטחון יתקשו לעמוד על שלהן בכל מה שנוגע לרוחניות. הן לא יעזו לבקש חסימה, יפחדו לגשת ולהסדיר להן מקום ישיבה מתאים יותר, ובמקרה שמישהו ידרוש מהן משהו שנוגד את העקרונות שלהן- הן יתקפלו ויתרו מהר מדי.

בנוסף, כשלאדם יש ערך, הוא מסוגל לקחת אחריות. מי שלא מרגישה בעלת ערך לא מעיזה לקחת אחריות על כתפיה, לא מאמינה שתצליח או שמישהו יתחשב בדעתה ויכבד אותה".

גם דבורה נויגרשל מאמינה שישנו קשר הדוק בין שמירה רוחנית בעבודה לביטחון העצמי שלנו.

היא מפרטת: "הערך העצמי שלי, בייחוד ההכרה שאני חצובה ממקום גבוה, הוא ערך של נשמה יהודית בלתי נתפס. הערך שלנו נמדד בין השאר בנקודת הבחירה.

יש אנשים שנקודת הבחירה שלהם מועטת, ויש אנשים שנקודת הבחירה שלהם גבוהה מאוד.

לפעמים אדם שביצע מהלך קטן מאוד, מגיע בשמים לדרגה גבוהה מאד. ויש אדם אחר שביצע מהלך גדול מאד ובשמים זה נחשב לדרגה נמוכה כלפי אותו אדם. כשנמצאים בעבודה בסביבה חומרית/חילונית לא חסרות התמודדויות. יש כל העת קושי מול תחושת הנמכה של הסביבה. ההכרה מי אני, מאיפה באתי וגאוה יהודית מסייעת שלא להגיע לעמדת התנצלות הססנית אלא לענייניות. זאת אני, ואלו הבחירות שאני עושה. בכל יום מחדש.

זה לא דבר פשוט וקל בכלל לעמוד בחזית הניסיונות, ואין ספק כי לסיפורי השמורה יש הרבה כח להטעין חברות מסיפורי חברות אחרות".

אז קדימה, איפה הביטחון?

או יותר נכון- איפה אנחנו?

אבל אז, כשמושא קנאתי הוא על כל אותן חברות שעושות להן בנחת הליכה בלילות כדי לשמור על בריאות ועל כושר, וכל אותן מטפלות וסייעות שעבודתן תחומה למספר שעות ביום ויש להן חיים משלהן, פרטיים ויפים ביתר שעות היממה - אני מקבלת את הטלפון מציפי (שם בדוי).

ציפי היא חברתי לצרה. צעירה ממני בשני עשורים לפחות אבל עם חכמת חיים של אישה שמבוגרת ממני בשני עשורים ויותר. עיוורת מגיל צעיר, לא מלידה, ציפי סיימה לפני כמה שנים את חוק לימודיה בבית חינוך עיוורים, וביקשה לצאת לשוק העבודה.

כאן היא גילתה, ולא לראשונה בחייה, כמה החיים מורכבים ולא פשוטים.

בתחילה היא הציעה עצמה ככח עזר וסיוע בגני ילדות באזור מגוריה. אחרי הרבה תגובות מגומגמות של דחייה הייתה מי שריחמה עליה ובקשה ממנה לבוא פעם בשבוע לגן למספר שעות ביום על מנת לסייע לה להעסיק את הבנות. ציפי דווקא אהבה את הילדות והילדות אהבו אותה. אמנם אין לה עיניים רואות אבל יש לה לב ענק ומכיל ואוזן קשבת. הן אהבו לספר לה סיפורים, לפתוח בפניה את סגור ליבן ולצאת ממנה מחוזקות ומאושרות. היא עזרה לסייעת הראשית לערוך את התיקיות ולאבזר אותן בסיומו של שבוע וגם שכנעה בנות עם הפרעות אכילה להתחיל לאכול כמו

שצריך. ציפי קבלה הרבה קומפלימנטים על העבודה אבל אושרה לא ארך זמן רב. בשלב מסוים העתיקה ציפי את מגוריה לעיר אחרת ובה לא מצאה גן דומה שיסכים להכיר בכישוריה ובתרומתה הייחודית לעולמן ולחייהן של הבנות.

ציפי נותרה מחוסרת עבודה.

לאחר עוד מספר ניסיונות נפל שסופן היה אכזבה מרה, החליטה ציפי

לפנות לאבחון ב'מגדלור'. 'מגדלור' הינו ארגון התנדבותי אשר פועל מכח המרכז לעיוור ובשיתוף רשויות הרווחה ומשרד התמ"ת ומטרתו לשלב עיוורים וכבדי ראייה בעולם התעסוקה.

ציפי סיפרה לי על מסכת ארוכה ומייגעת של אבחון מתיש שנערך לה במגדלור. במשך חמש פעמים הייתה צריכה לשנע עצמה על כל הקושי שכרוך בכך, לתל אביב. כל מפגש כזה ארך כארבע שעות שבמהלכן הייתה צריכה ציפי להשיב על אין ספור שאלות מכל תחומי הדעת האפשריים, וגם לאחר אבחון מתיש זה, עדיין אין התחייבות כי ימצאו לה עבודה או יעסיקו אותה.

בשיחת הטלפון האחרונה סיפרה לי ציפי על קורות יומה המתיש באבחון במגדלור ועל כך שהעתיד מעורפל, לא ברור וחסר התחייבות או עבודה מוגדרת.

שיחת הטלפון שלה פגשה אותי באחד מאותם רגעים שבו הצהרתי לחלל הבית (נס שאף אחד לא שמע...), שמבחינתי נמאס לי מהעומס ומהעבודה ושלא אכפת לי כל היום לשבת ולבהות בשחור השחור הזה, העיקר להפסיק להיות רדופה.

מה אומר לכן, אחרי השיחה התאפסתי. פתאום התחלתי לראות את מה שכל כך טבעי ומעצבן בחיים שלי כנס

שלא מובן מאליו. יש לי עבודה! אפילו עבודה אמיתית, לא יזומה. יש לי עובדת, יש לי לקוחות, יש לי הכנסה ויש לי תעסוקה. נכון שאין לי גבולות ברורים בין נורמלי למוגזם, וגם לא מענה מוגדר וברור לשאלה: עד כמה עלי לקחת על עצמי? אבל יש לי תעסוקה! בלי אבחונים מתישים חסרי התחייבות בסופם, בלי חוויות חוזרות ונשנות של דחייה ואי נעימות. זה לא נס??? לא נס???

פתאום
התחלתי
לראות את
מה שכל כך
טבעי ומעצבן
בחיים שלי
כנס שלא
מובן מאליו.

משקיפה-

יששש! יש לי הפסקה קטנה. מוציאה עוגיות שאפיתי אתמול ביחד עם הילדים, ומפוררת לתוך הכוס, הרגל ישן ומצחיק שאני לא מצליחה להיגמל ממנו. תולה מבט מסביב, מחפשת לי פינה ומוצאת. הפינה מעוצבת מדהים, בגווני מוקה שוקולדי ותכלת מרגיע. אני ממש אוהבת אותה, ויפה מצד הבוס שהשקיע... וואו! הוא באמת השקיע! אני רואה שהחמצתי משהו במהלך חופשת המחלה ה"קורונאית" שלי, מולי פזורות בחיבניות חתיכות עץ עבות אוטנטיות, עליהן חרוטים משפטי השראה בענייני קפה.

מתקרבת ובודקת מה ה"אני מאמין" של פינת הקפה: "פיהוק זאת זעקה שקטה לכוס קפה." נו נו. "ישנם ימים בהם אני מרגיש כמו הקפה שלי - הפוך, קטן, חלש" חביב. "החיים הם כמו קפה - אם הוא לא שחור ולא בוץ, זה נס". סטופ!

מנסה לתרגם לעצמי את האימרות לתוכן נקי ממשחקי מילים ושדות סמנטיים... בעצם הגישה הזו גורסת שהחיים נוראיים וקשים ולא מוצלחים, ואם לא, אז יצאת בנס, זה ממש מעל הטבע.

מכנה את הקפסולה מהמכונה. שופכת את שארית הקפה לכיור הקטן, מזרימה מים על טיפות חומות ועכורות.

פינת העבודה שלי נטולת הסחות דעת, אני מתיישבת ומיישמת את אמרות השפר - מפהקת, הפוכה וקטנה, חלשה מקווה לנס.

מקיפה -

מעבירה כרטיס בסוף היום ועולה על ההסעה. הקפה של הבוקר מתערבב בי, ואני מפרידה אותו לגורמים: קפסולה, סוכרזית, מים, חלב. אה, ומקופלת...

גם כוס היומיום שלי מכילה תערובת כזו של ארבעה רכיבים: אני, משפחה, עבודה, ניהול בית. אה, וכשיש מספיק תקציב גם תוספות...

עוצמת עיניים ומנסה להרפות בתוך תוכי. היה לי יום קשה ומעצבן. חלקת האדמה שלי לא מיהרה להוציא יבול משובח. לא הצלחתי להשיג מישהי חיונית להתקדמות הפרוייקט שלי, והרבה זמן יקר התבזבז לי בטרטורים הלך ושוב. ואם לא די בכך, שכחתי את הסנדוויץ' בבית, ולא נדבר על כמות העוגיות שאכלתי. אוף!

כל כך רציתי לסגור את הפינה הזו, השתדלתי בכל כוחי להיות יעילה, רציתי מאד גם לשמור על הדיאטה, איזה בוץ!

ולמה, למה כל זה מרגיש לי כמו כווייה של קפה רותח על קצה הלשון?

כפופה -

הרכב דוהר הלאה בכביש, וגם מחשבותי ממשיכות לדהור קדימה, בהתאם למצב הרוח שדבק בי היום. חושבת על סוף החודש, ועל הבונוס שלא יופיע שם בתלוש.

אם לא הייתי נשארתי יומיים בבית עם שני ילדים עם תופעות פוסט קורונה (אמיתי ומבוים), הייתי

מספיקה כמו בחודש שעבר וזה שלפניו.

שדות ניבטים אלי בעיני רוחי, צחיחים מתמיד, משתרעים משני צידי המשוואה המוכרת של "אילו ואז".

כמה אנחנו רגילים אליה,

למשוואה הברורה לכאורה הזו של שתיתי - התרעננתי. הספקתי - אני מרוויחה, שמרתי - אני מרזה, השקעתי - קצרתי תוצאה.

האם ארבעת הרכיבים תמיד יוצרים משקה אנרגיה מעורר, והמיקס מרכיב תוצאה משובחת?

ובכלל, אני מביטה מעבר לחלון, אל שמים יפים עם ענני חלב מקציף, לכולם יש את ארבעת הרכיבים הללו? חברותיי זכו? בנות משפחתי קיבלו?

האם זה טבעי שאני חוזרת כעת הביתה?

יש לי מאיפה לחזור.

יש לי לאן לחזור.

יש לי איך לחזור.

יש לי עם מה לחזור.

כמה לא מובן מאליו, כמה חסד יש פה וכמה נס.

אני קמה ויורדת אל הבית שלי, חלקת אדמה קטנה,

נזכרת בשנה שעברה ובזו שלפניה. איך הכל היה זורם ו"טבעי" ללא קורונה שעברנו, ופוסט וקשיים.

נכון שזה יהיה כך גם בשנה השביעית?

נכון שנצליח להיות גיבורת כח ולא לשאול מה

נאכל או נשתה?...

נכון שתמיד חיינו בנס, ונמשיך לחיות בנס?

נס ותכנון ודאגות

בעבודה נראה שאין הרבה ניסים, את פשוט עובדת וזהו. החלק הניסי הוא החלק של הכסף שאת אמורה לקבל חלף עבודתך - והוא מה שנקרא "הנעלם הגדול". כי גם אם השכר שלך קבוע, הדרך שבה הוא יוצא - היא תעלומה שבכל חודש אנחנו מנסים לפענח וחידה שבכל רבעון נצטרך לפצח. אחרי הכל, יתברר לנו שמהלכים מיוחדים והשגחה פרטית מנהלים אותנו מרגע לרגע, והכל ניסיונות להתנוסס בהם.

כשדברים מתגלגלים, כשמותרחשת פיסת אירוע שלא קשורה לפיסה אחרת במקום אחר ועם אנשים אחרים - איננו מבחינים באופן שבו הדברים הללו הולכים להצטרף עוד מעט למהלך מתוחכם שיוביל להתגשמות המשאלות שלנו. לדוגמא, כשהגענו לגור בקרית ספר ולא קבלתי את המשרה שחשבתי שאקבל בבני ברק, הבנתי שיש לפני שנה של "בלי עבודה". ואז החינוך העצמאי גילה שהוא חייב לי כספים מהעבר וסיפק לי שלוש משכורות כפולות עם יתרות והחזרים והבראה ועוד כמה סעיפים שלא התעמקתי בהם. בשנה שבה לא עבדתי, קיבלתי דמי אבטלה בגובה המשכורת הרגילה, כדי שאלמד שאין קשר בין עבודה לבין שכר.

לא בטוח שלמדתי את הלקח. בהמשך התברר שאני חייבת לקבל שיעורים נוספים בביטחון, השתדלות, תכניות ותכנונים, דאגות וניסים - ואירועים הצטרפו זה לזה, כמו גלגלי שיניים. לקחתי עבודה שהיא כמעט התנדבות, הכרתי שם מישהי שהפנתה אותי למישהי שקישרה ביני למישהי - וכתבנו יחד את ההצגה "חברה מזמן אחר" - פירה קנטור ואני. אז הזמינו אותי לכתוב לבית ספר, ואז קיבלתי מילוי מקום, ואז שעות - ומההתנדבות עם משפחות

מקוה -

הקושיה הידועה של ה"בית יוסף" שואלת מדוע אנו חוגגים את חג החנוכה שמונה ימים, שכן היה בכד שמן ליום אחד, וא"כ הרי שהנס היה רק שבעה ימים?

הסבא מקלם תירץ שמהנס של שאר הימים רואים שרצון ה' הוא השולט בבריאה, וממילא נשכיל להבין שאף ביום הראשון - לא השמן הוא שהדליק, אלא רצון ה' הוא שהדליק.

וממילא הכל נס: היום הראשון ושאר הימים, כי אין הבדל ביניהם, הטבע הוא רצון ה' הנסתר והמתמיד, והנס הוא רצון ה' הגלוי.

למה לא הוטרדתי לפני שבוע, כשהעבודה תקתקה והכל זרם, כשהיה ברור לי שהמטרות יושגו, והמטלה תושלם? הרי גם אז, בעצם, היתה זאת מציאות של נס.

האם כתוב "וכי תאמרו מה נאכל בשנה הראשונה/ השניה/ החמישית?" לא! למה לא?! כי עבדתם, זרעתם, השקעתם וצמח יבול - האם אז בוודאות יהיה מה לאכול?...

איך מסביר הסבא מקלם? וממילא הכל נס - השנה הראשונה והשנה השביעית כי אין הבדל ביניהם!

וביאר ר' חיים פרידלנדר בספרו "שפתי חיים" על פי לשון הכתוב (ישעיה יח, ג') "כָּל יִשְׁבֵי תֵבֶל וְשֹכְנֵי אֶרֶץ כְּנָשָׂא נִס הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקַע שׁוֹפָר תִּשְׁמְעוּ". והיינו שיש למילה "נס" שני פירושים: א. פלא ב. דגל - אות - סימן.

ושורש משותף להם: הפלא נועד להיות סימן שגם הטבע הוא נס.

בשעת לילה מאוחרת, לאחר שכל הניסים הגלויים הנסתרים קרו לי והילדים במיטותיהם לבטח, אני וכוס קפה מנסחים בשיתוף פעולה "אני מאמין" חדש לפינת העבודה שלי:

"בכל קפה שאת שותה, תזכרי שמי שמוזג אותו עושה לך נס" ואדי חום מטשטשים את הראיה, ומחבקים אותי חזק.

הניסים ימשיכו לקרות, אם גלויים ואם במעטפת של טבע.

ואני עוד אשא כוס ישועות.

כדי שתהיה עם חברות בבניין. החברות שלי הסבירו לי שזו טעות בגלל שהיא תסיים את הלימודים בגיל קשיש וזה שיקול לשידוכים. מה היה הסוף? החברה שהייתה איתה בכיתה נפטרה ממחלה קשה, ובגלל שלמדה בגיטסהד - סיימה שנה לפני כל חברות המחזור שלה. היא הצליחה בלמידה, האם זה קרה בגלל התכניות הנהדרות שלנו? לא.

יש ניסים שאני מרגישה זכות להיות זו שהם מתגלגלים לידי. הנה סיפור אחד, מתוך רבים: בקורס שמיועד למנהלות ולמי שרוצה ללמוד להיות מנהלת, נוצרים בדרך כלל חיבורים אישיים עמוקים. בזמן הרישום, אני שואלת את עצמי לא פעם, מה יקרה כאן השנה... באחת השנים התיישבו, במכש הראשון, זו ליד זו, צעירה עם סיפור משפחתי מורכב ומבוגרת שבאה ממשפחה מבוססת ומקושרת בקהילה. למרות הפער הקיצוני הן התיידדו, ולאחר חצי שנה התגלה גידול אצל הצעירה. מתברר שהמבוגרת עברה אותו סיפור לפני כמה שנים! התמיכה שהיא נתנה לה לא נפלה מטיפול אימהי, שלא היה לצעירה בלעדיה. זה לא נס?! יש מי שמשתמשות בביטוי האידישאי ואומרות שהאדם מתכן והקדוש ברוך הוא צוחק, אבל אני מעדיפה להסתמך על חז"ל שהודיעו לנו שבדרך שאדם רוצה לילך - בה מוליכים אותו. כלומר - אם את רוצה משהו, ומתכננת ללכת בדרך כדי להשיג אותו, הקדוש ברוך הוא יסייע לך בכך. מי שמתכננת רואה איך הדברים מסתדרים בסופו של דבר, ואיך היא מקבלת את מה שרצתה ובקשה בדרכים מופלאות שלא הייתה מעלה על דעתה - ומתרגשת מהניסים!

צמח "הבית - העסק הנבחר" והעסק העיקרי שלי היום. הכל קורה, אבל לא בדרך שבה אנחנו חשבנו שזה יקרה - כי העבודה היא מה שמוטל עלינו, והתוצאות הן מה שההשגחה ייעדה לנו והן ניסים.

לא פעם מגיעות אלי ליעוץ נשים שרוצות לשנות משהו בעבודה, להתקדם, ליצור ולחדש. הן שואלות על שיווק, על איך להתקדם והתהליך האמיתי תמיד אחד: את עושה דברים למען אנשים, את נותנת ערך, את משקיעה כדי שלאנשים יהיה טוב, ואז קורים דברים שלא קשורים במישרין לעשייה שלך. אז יש לי נוסחה - וזו נוסחת נס. הנוסחה הזו עובדת כל הזמן, אבל אין לך שליטה על הדרך שבה היא תעבוד - רק אמונה, וביטחון ותפילה. וזה מה שעובד גם בשביל הלקוחות שלי:

בגלל שהעבודה שלי עוסקת בתכנון, ומבוססת על תכניות עבודה ועל מדידת הישגים לעומת התכניות, אני נתקלת הרבה בשאלות שבאות מפיהן של מי שחושבות שאם את מתכננת זה כאילו שאינך משאירה מקום לניסים. אני אומרת: בדיוק להיפך! **מי שמתכננת יודעת כמה ניסים קרו לה ואפשרו לתכנון להתגשם! מי שמתכננת, רואה איך דברים קרו בסוף, יודעת איזו השגחה פרטית הייתה לה ואיזה נס!**

לצ. יאיר יש שיר על רשת הפלא ועל מרקם הנס, שבו הרגל לא נפלה, האבן לא פגעה. השיר הזה נגע בי עוד כשהייתי צעירה, בלתי מתוכננת בעליל, מאלתרת אופטימית שסומכת על הרגע האחרון שיעשה ניסים ונפלאות. כשחושבים ושוקלים ומחליטים, נראה לנו שהיעד הושג בגלל שידענו לבחור בצעד הנכון. למעשה - השיקולים בעד עשויים להתברר כשיקולי נגד, ולהיפך. גם לי זה קרה: החלטתי להשאיר את הילדה בגן חובה

גם אם
השכר שלך
קבוע,
הדרך
שבה הוא
יוצא - היא
תעלומה
שבכל
חודש אנחנו
מנסים
לפענח

מלומדת בניסים

“אנחנו צריכות נס, אמא”.
קולה של דסי רציני עד מאוד,
ולשבריר של רגע אוחזת אותי בהלה.
“נס? מה קרה?”

הן צוחקות.
“נו, זאת הפעילות. של חודש כסלו. צריך סיפור של נס”.
“נס שקרה במשפחה שלנו”.

אתן הנס הגדול שקרה במשפחה שלנו, אני לא אומרת לתאומות בנות האחת העשרה שלי, אבל לא יכולה שלא להיזכר בימים המופלאים ההם. איציק היה כבר בן שתיים עשרה, הצעיר בחמישיית בנים מקסימים. כמה שנים קודם כבר הפסקתי לחלום על תינוק נוסף, ופתאום - בשורה מדהימה כזו! בלתי ניתנת לעיכול כמעט!

אתי ודסי נולדו בפורים, בריאות ושלמות, במשקל תקין לחלוטין. חזרנו איתן הביתה ובאמת הרגשנו שאנחנו מחזיקים ניסים בידיים. הבנים היו אחוזי התרגשות, והשכונה כולה השתתפה בשמחה.

היום, כשהבנים כולם יושבים בבתיים ברוך ד', והתאומות ממלאות את ביתנו בקולות של חיים ומעמיקות את מעיינות אהבתנו עד אין קץ, אני יודעת אפילו יותר מאז: אתי ודסי הן שני ניסים שהקב"ה חולל בעולם במיוחד בשבילי.

האם סיפור הנס הזה מתאים לפעילות מחזורית של כיתות ה' לא נראה לי. לעת כזאת יש את הסיפור המפורסם של סבתא ליבוביץ.

אחת לשנה או שנתיים אני תווה על המורה התורנית שמשוכנעת בכך

בעשרה לארבע מסתיימת סוף סוף הישיבה המתנהלת על גבי מסך המחשב שלי. אתי ודסי עסוקות בחדר שלהן, ואני עוברת במטבח כדי להרתיח לי מים לקפה. ממלאה את הקומקום כדי רבע בערך, מפעילה, ואז חוזרת בי וממלאה אותו שוב. הבנות לא בשריות היום. אכין להן שוקו.

שמחתי כל כך שאחד משני הימים שנקבעו לעבודה מהבית לצוות שלנו היה יום שני! זה היום היחיד בשבוע שבו גם אתי וגם דסי מגיעות הביתה באחת וחצי. תכננתי הפסקות צהריים אמיתיות וארוחות משותפות קבועות, אבל למעשה מתברר שגם ביום שני לא תמיד אני מצליחה לראות אותן לפני ארבע ליותר מכמה דקות.

מצחיק, כי כשהן היו קטנות, לעבוד פעמיים בשבוע מהבית היה נראה לי כמו נס, אבל התרגלתי מהר מדי, ועכשיו זה כבר לא מספיק.

וחוץ מזה, הן כבר באמת גדולות, אני מזכירה לעצמי ומוסיפה לדסי טיפונת תמצית וניל. לא ילדות כיתה א' שאוהבות או לא אוהבות להישאר בצהרון. ויש להן עשרות עיסוקים לשעות האלו!

זה נכון, אבל דווקא היום נראה היה שלפחות אחד מן העיסוקים דורש את עזרתי. הן התחילו לומר משהו על פעילות חדשה בבית הספר, אבל בתור מי שהייתה אמורה להוביל את פגישת הסיכום המתארכת, נאלצתי לסמן להן לחכות.

אז הן חיכו, הנסיכות הקטנות, אני סונטת באם הלא צעירה שמשתקפת אלי מהמראה בפרוזדור, ומחייכת אליה בהשלמה.

דסי רואה אותי ראשונה וסוגרת בחבטה את ספר אנגלית: “הי, אמא, גמרת? ומה זה? תודה! מה שלי?”

אני מושיטה לה את השוקו שלה, ופותחת את דלת המרפסת היוצאת מהחדר שלהן כדי לנקוש על גבה של אתי המשוחחת בטלפון עם אחת מששת חברותיה הרשמיות, או שש עשרה חברותיה הבלתי רשמיות או עשרים ושש חברותיה לעת מצוא.

מה נשמע? איך היה? מה הפעילות הזאת, שהתחלתן לספר עליה?”

שכל משפחה מצוידת בסיפור נסי דרמטי אחד לפחות, כזה שאפשר לספר עליו במסיבה או לכתוב עליו בחוברת או לחבר עליו שיר, ומודה מקרב לב על הנס המופלא שאירע לסבתא ליבוביץ במלחמת השחרור, כאשר כדור ירדני שרק ליד אוזנה וחלף הלאה בלי להותיר עקבות.

”נו, אז יש את הסיפור על סבתא ליבוביץ”, אני מזכירה להן.

”ומה יהיה לשנייה?”

”למה לא ביחד?”

”לא רוצות ביחד!”

אם לא רוצות, אז לא. כבר כשהיו בנות חמש והחליטו בחלק מהבקרים שהן רוצות ללכת לגן כל אחת בנפרד, הנחתי להן.

”דסי תכתוב על סבתא ליבוביץ”, אומרת פתאום אתי. ”היא קרויה על שמה, וזה יכול להיות מעניין ולהוסיף לה בקודות”.

”אם ככה, היית יכולה לכתוב על אתי של איציק”, מהססת דסי ואני מבליעה חיוך. ילדות בנות אחת עשרה בבית של נשואים תמיד שומעות יותר ממה שהייתי רוצה ומבינות יותר ממה שהייתי חושבת. אתי של איציק וריקי נולדה גם היא בפורים, כמעט חודש לפני המועד הצפוי. כבר מהבוקר הרגישה ריקי שמהו לא בסדר, המהומה והפקקים ברחובות ממש לא עשו חשק לצאת ובמשך כמה שעות הם התלבטו מה לעשות. אמא של ריקי דחפה אותם ללכת לבית חולים וכשהודיעה להם שהיא כבר בדרך מבני ברק, הם השתכנעו לצאת. כשהגיעו, התברר שאמא של ריקי צדקה. היא הספיקה להגיע רגע לפני שריקי הוכנסה לחדר ניתוח.

”לא מתאים לפעילות”, פוסקת אתי, ולפני שאני מגבשת דעה בעניין, היא מחייגת לקו המשפחתי.

”אחים יקרים וחשובים, אם קרה לכם נס במשפחה, אנא התקשרו לספר לנו עליו. תודה רבה! דסי ואתי”. היא לוחצת על אחת, והפלאפון שלי מצלצל. ברגע הראשון אני מניחה שזה הצנתוק על ההודעה של דסי,

אבל לא, זאת נחמי של אלעזר.

”יש לך נס?” שואלת דסי ללא הקדמות.

”איך ידעת?”

”מה באמת, איך הספקת לשמוע את ההודעה?”

”איזו הודעה? הרגע דיברתי עם הגננת. שנייה, תני לי את אמא, אחר כך אני אספר לך”.

”מה נשמע? את זוכרת שסיפרנו לך על הגן של מוישי?”

בטח זוכרת. בשכונה שלהם הרישום לגנים הפרטיים קורה עוד לפני חנוכה. הגננת הפרטית שאליה שלחה נחמי את כל ילדיה הקודמים לא פתחה את הגן בשנה הנוכחית וצירוף של כמה סיבות נוספות גרם לנחמי לרשום את מוישי לגן מרוחק יחסית. הם חשבו שאלעזר יוכל להביא אותו בבוקר, ושרותי הבכורה שלהם תיקח אותו בצהריים. למעשה, באלול אלעזר עבר לכולל חדש מחוץ לשכונה, רותי מאוד לא אהבה את התפקיד, ומה שהכי עצוב - מוישי לא הלך מספיק שמח לגן. נחמי חשבה שהקבוצה גדולה מדי בשבילו.

הגננת מצדה עדכנה את נחמי שיש מישהי שרוצה להכניס ילד חדש, אז אם היא מתכוונת להעביר את מוישי, זה הזמן הנכון לעשות זאת, אבל נחמי לא מצאה שום אלטרנטיבה.

”היום התקשרה אלי הגננת ההיא, שתמיד שלחתי אליה. היא מספרת לי שהחליטה לפתוח את הגן עכשיו! מיד אחרי חנוכה! כמה הורים כבר פנו אליה, ויש כאן פרויקט תמ”א 38 שמתאכלס עכשיו, והיא בונה גם עליו. אני

מרגישה כזאת הקלה. זה היה סיוט! הייתי בוכה בכל פעם כשחשבתי שנצטרך לעבור ככה שנה שלמה”.

הנס שקרה לנחמי משמח אותי מאוד מאוד, ואני מודה לה שהתקשרה לשתף אותי, אבל את התאומות הוא לא מספק.

בשבע וחצי מצלצלים כל הטלפונים בבית. מישהו השאיר הודעה בקו המשפחתי. אתי ממתקשרת ולוחצת על הרמקול. קולו של יעקב בכורי

”אם זה היה נס אמיתי כבר היינו יודעות עליו”.

אבל זה כן נס אמיתי, והן לא יודעות עליו.

בואי להעצים את הנחלה האישית שלך בקיום מצוות שמיטה!

הרב קאופמן שליט"א
בסדרת חיזוק במידת הביטחון
שלוחה 2-2-10

הרב ישראל גולדווסר שליט"א
בסדרה היסטורית מרתקת בעקבות שומרי השמיטה גיבורי הכח
שלוחה 2-2-21

גב' יהודית סלומון תחי'
סדרה ל'נבחרת' השדה שלך - מודעות
שלוחה 2-2-11

02-6440292

לבקשת רבות:

שיחתה המרגשת של **גב' פריידי דיסלדורף** מ'עלי ועל הדרך'

בשלוחה 4-7 (השלוחה של הכנס)

גדלה בשבעים אחוז, ועל הגג יש לו יחידת דיור, חדר לימוד ומרפסת נוף מקסימה.

שוב צנתוק.

"זה היה ממש לא בדרך הטבע, מה שקרה שם", אני מנסה להסביר לבנות, ומגלה שאיבדתי אותן. אתי מקישה אחת ושוב אחת, ואנחנו שומעות את אליהו:

"יעקב, תודה על האיחולים. ברוך ד' רואים ניסים".

הוא מתכוון להזכיר את העבודה של מלי?

"אם כבר מדברים על ניסים שקשורים לדירות, אז יש לי עוד נס בשבילכן, שקרה לאח שלי. הוא זכה במחיר למשתכן, שזה בערך כמו לזכות בפיס".

אנחנו צוחקות. "עוד דקה שלוימי יגיב", צופה דסי.

בדקה הזאת אני מהרהרת בעבודה החדשה של מלי של אליהו. שימי שלהם נולד לפני חודשיים. היא הייתה בטוחה שחופשת הלידה תוקדש כולה לחיפושי עבודה, כי במקום הקודם הגיעו מים עד נפש. חודש וחצי לפני הלידה היא זומנה לראיון בחברה מבוקשת מאוד, למשרה שרצתה מאוד. מלי הלכה בלי לתת לזה סיכוי של ממש, אבל הקדוש ברוך הוא לא צריך סיכויים.

הודעה חדשה.

שלוימי: "זה בסדר, בעל הנס מכיר בניסו. אתידסי, אפשר לראיין אותי בפרטי".

אתידסי מחליטות פה אחד שזכייה בדירה מרווחת בשכונה הסמוכה אלינו במחיר מעט גבוה יותר מדירה קטנה בשכונה מתחרדת בקצה ירושלים אינה נחשבת לנס עבור הפעילות, ומקוות בכל ליבן שאבא יושיע אותן כשיחזור עוד מעט.

אני הולכת לי להכין ארוחת ערב לכולנו.

ארוחת ערב רגילה ביום רגיל במשפחה רגילה, מלומדת בניסים.

ממלא את המטבח.

"שלום לחוקרות הניסים", פותח האח המבוגר מהן בקצת יותר מתשע עשרה שנים. "אם זה עוזר לכן, ובעצם גם אם לא, הסיפור עם הבנייה שלנו היה ממש נס. תבקשו מאמא פרטים, ושיזכו כולם לניסים ונפלאות".

הן מבקשות פרטים. יעקב בנה על הגג לפני שלוש שנים, הן היו רק בנות שמונה ומי יודע איזה נס החמיצו.

"משהו עם הערבים?" מקווה אתי.

דסי מציאותית יותר. "אם זה היה נס אמיתי כבר היינו יודעות עליו".

אבל זה כן נס אמיתי, והן לא יודעות עליו. אחרי החתונה קנה יעקב דירה קטנה בת שניים וחצי חדרים. זו הייתה מציאה, והסתכמנו על כך שבעתיד ניתן יהיה להוסיף לה חדר ולבנות על הגג. למעשה התברר שהשכן מלמטה לחלוטין לא מעוניין לסגור את המרפסת האחורית שעליה תוכנן החדר הנוסף. המשמעות של בנייה על הגג בלי להרחיב את הקומה התחתונה הייתה די מורכבת מבחינה תכנונית, ובכלל, התוכנית הייתה להוסיף חדר למטה, ולמעלה לבנות חדר נוסף ויחידת דיור שתכסה חלק מעלויות הפרויקט. לבנות ללא מקור הכנסה נוסף היה בלתי אפשרי בשבילם. יעקב התייאש מבנייה והחל לחשוב על מכירת הדירה, אף על פי שבמצב ההוא זה היה צעד בלתי חכם.

יום אחד אחרי התפילה ניגש אליו שכן מהכניסה הסמוכה. הם בדקו את העניין ביסודיות. התברר שהיה איזשהו כשל של הקבלן שבנה את הבניין לפני חמישים שנה. הוא לא ניצל את כל זכויות הבנייה, וכרגע יש לכל דייר זכות בנייה נרחבת, ללא קשר לתב"ע המוכרת להם.

כששמעו על כך השכנים, הוחלט לבקש יחד תוספת של שני חדרים לכל דירה. הדירה הקיימת של יעקב

השביתה שלי

...

התאוששתי מאז ברוך השם, ומה שנשאר מהתקופה היא אלו בעיקר סיפורי מעשיות לנכדים העתידיים.

ובכל אופן, לאחרונה מצאתי את עצמי מוצפת געגוע לא מוגדר, כאילו הלידה הזאת, וכל המתלווה אליה, לא ממש החליקה לי בגרון. כאילו משהו עדיין תקוע שם.

למה בעצם?

נכון שהיו כמה שבועות קשים, ואפילו קשים מאוד, אבל זה כבר עבר ותפסיקי לנדנד! מה את מתלוננת בכלל, הרי חופשת הלידה שלך התארכה עוד ועוד (סגר שני, סגר שלישי וכולי וכולי) בלי שהיית צריכה להזיז בשביל זה ולו טופס ביטוח לאומי אחד ויחיד.

זה נכון, תכל'ס. החיים שלנו תותים, תותים בקצפת אפילו; ובתוך השגרה השוחקת, אני זוכרת לא פעם להרים את העיניים ולהודות על כל הטוב שזכיתי להיות מוצפת בו.

ועדיין—

עדיין יש לי כדור קטן בגרון, והכדור הזה לא משתכנע.

איפה המנוחה המוחלטת? איפה הפינוקים?? איפה התלישה המופלאה הזאת מהשגרה, הניתוק מכל הצרכים של כולם?? איפה את, חופשת לידה חמודה שלי, לאן נעלמת לי פתאום???

...

התרבות שאנחנו חיים בה, לא נעים להגיד, מעודדת חולי.

תני לי לנחש איך החיים שלך נראים (במקרה הטוב...): בית עבודה בית עבודה, ילדים מתוקים, בוס טובעני, מבחנים לבדוק ופרוייקטים להגיש. ברוך השם את עייפה. מותשת. סחוטת. אין לך כוח. מתי מותר לך לא להגיע לעבודה? מתי מותר לך פשוט לשכב במיטה ולא לעשות כלום? נכון מאוד! רק כשאת— חולה.

כמה פעמים אמרת את המשפט הזה, "אני מרגישה לא טוב, אבל לא

תעצמי רגע את העיניים. כן, ככה. לא, אל תירדמי עדיין, יש לי משהו להגיד לך.

תדמיני בית החלמה.

מה עולה לך בראש?

שיירת נשים מותשות ומאושרות, עושות דרכן בניחותא מן התינוקיה אל חדר האוכל, אל האורחים ובחזרה. מנוחה ושוב מנוחה, התאוששות, ארוחת צהרים, ספר טוב לקרוא בו שני עמודים. להירדם. לקום. ללכת לפגוש את התינוק החדש שלך, לחבק ולאהוב אותו, להפנים לאט ובעונג שהוא קיים וששניכם כבר אחרי הכל.

אז מה את אומרת? מתגעגעת? אני כן.

...

מגיע לי מזל טוב.

נולדה לי תינוקת.

אז מה אם זה קרה לפני שנה? עדיין מגיע לי מזל טוב, לדעתי. תינוקת בת שנה זה עדיין יצור חדש בעולם. היא עדיין מעירה אותי בלילה, טרם למדה ללכת, ויש לה בקושי ארבע שיניים!!

אז בואו נחזור קצת בזמן, לערב סוכות. התינוקת שלי בת פחות משבוע, רכה ומתוקה כמו לחמנייה טרייה. כבר יש לה שם. היא עדיין ישנה רוב הזמן ובוכה רק כשהיא ערה. אבא ואמא מתארגנים, בעייפות ובחדווה, לסוכות אצל סבא וסבתא. ואז אופס.

לאבא יש חום, ומכאן לשם- מתברר שזו לא אחרת מאשר....

כן, קורונה.

אז איך זה נראה? לא קשה לדמיין: יולדת מתייפחת ומייללת, בעל סמרטוט, ארבע ילדות מטפסות על הקירות ותינוקת אחת ישנה, שלמזלה לא ממש מודעת לכך שמרכז תשומת הלב כבר לא ממוקד בה.

אז מה עושים כדי לשרוד? בורחים כל עוד נשמתנו באפנו למלונית המונית, רועשת ועמוסה, שאפשר לומר עליה הרבה דברים, אבל בית החלמה היא ממש לא.

מספיק גרוע בשביל לא להגיע מחר??” כמה פעמים ייחלת, בסתר לייך, לקצת חום? לא חום גבוה, חלילה. חום נמוך כזה, ידידותי, יום יומיים מנוחה עם כוס תה ולימון ובחזרה לעניינים. כאילו רק אם יש לך חום מותר לך לנוח. בעצם, לא כאילו- באמת.

זוהי דרך העולם. ככה זה. גם הילדים שלנו כבר יודעים: כאב בטן שווה פטור ממבחן, וגבס שווה חתימות וציורים וצומי מהמורה. זה נורמלי וזה נפלא וברור שילד זקוק לכל תשומת הלב שבעולם, גם ובעיקר כשהוא לא מרגיש הכי טוב.

א-ב-ל---

למה, למען השם, למה צריך לחכות לחולי, רח"ל, כדי להרשות לעצמנו ולאחרים לנוח? מה צריך לקרות כדי לאפשר לעצמנו להתפנק?? למה אנחנו לא מרשות לעצמנו לנוח פשוט כדי למלא מצברים, להיטען בכוחות, להרגיש את עצמנו חיים וקיימים ושמחים, בלי קשר לעשייה כזו או אחרת??

התשובה היא, כמובן, שהבגדים לא יתכבסו מעצמם, קל וחומר שהגרביים לא יתאימו את עצמם לעצמם; גם הכלים לא יישטפו אם לא תעניקי לכל אחד ואחד מהם יחס אישי ואוהב, שלא לדבר על כך שבהעדר יחס כזה הם עלולים לדרוש את תשומת הלב שלך בדיוק כמו ילד חולה ולפתח אבעבועות שחורות שיגרמו לך לברוח מהמטבח הרחק אל חיק הטבע, ואז גם ארוחת צהרים לא תהיה אז מה הועלנו.

בקצרה, העולם עומד עלייך, אז איך תלכי לנוח??

...

יש לי סטארט אפ מהפכני להציע לך.

קוראים לו שבת.

אולי בשבילך זה לא חידוש מיוחד, אבל אצלי- רק בשבוע שעבר נפל האסימון שאפשר לנוח בשבת, כן, ממש לנוח, במשמעות העמוקה של הביטוי הזה.

הרי קל בהרבה יותר לנוח בגוף- מאשר לנוח בלב. הרבה יותר פשוט לסגור את התריסים ולהחשיך את החדר- מאשר להעניק לעצמך, באהבה וברוח לב, את הרשות הפנימית לנוח, להרפות, לגלגל את הגלובוס הכבד והלוץ מעל הגב שלך.

כמה פעמים קרה לך שנשכבת לישון בשבת בצהרים, והתחלת לחשב את כל הצפוי לך במהלך השבוע הקרוב?? או, גרוע יותר, נתקפת בייסורי מצפון פתאומיים על כך שצנחת אל המיטה לפני שטאטאת את הרצפה, ובכלל, מי הרשה לך לקרוא עיתון במקום לשבת עם הילדים ולשחק איתם בלגו??

בשבוע שעבר הבנתי, בפעם הראשונה, שהשם נתן לנו, באהבה מיוחדת, בית החלמה, בכל שבוע מחדש. מנוחה של אהבה ונדבה. בבית החלמה הזה, את מנתקת פלאפונים ולאף אחד אין זכות להפריע לך; את נחה, אוכלת, נהנית מהחיים, נמצאת עם האהובים עלייך (בלי להכין איתם שיעורי בית!!), וזאת אפילו מצווה!

אז בשבת שעברה, סוף סוף, הרגשתי בחופשה. נכנסתי למצב תודעתי נינוח, רפוי, שמח, והיה לי טוב ברמות שקשה לתאר.

בכנות? אני לא יודעת אם אצליח לנתק את התודעה שלי ברמה כזאת כל שבת. ברור לי שזה עניין של עבודה פנימית מתמשכת, של יכולת להרפות ולתת אמון באחד והיחיד שאפשר להישען עליו באמת. אני רק יודעת שכאשר זה סוף סוף קרה- סיימתי את השבת עם אנרגיות אחרות לגמרי, כאלה שלא זכיתי לחוש כבר הרבה זמן.

...

אז פשוט... תעצמי עיניים.

תדמיני בית החלמה.

את בחופשה, בהרפיה עמוקה, בניתוק מוחלט מהשגרה השוחקת.

את לא חייבת כלום לאף אחד.

עכשיו זה הזמן שלך, לעצמך.

תפתחי את העיניים. איפה את עכשיו?

נו- באמת, איפה אני כבר יכולה להיות בשעות האלו. ברור שבבית, על הספה. רגע, מה מתפצפץ לי מתחת לרגליים?! נראה לי שמישהו אכל כאן קורנפלקס.

נכון יקירה, את עדיין באותו מקום. אז מה?!

ב-ד-י-ו-ק מהמקום שלך- את יכולה להיות במקום אחר לגמרי.

וכי את לא תוכלי לבחור את מה שליבך אומר לך?

הרגשתי שמשפטים כמו "אני מרגישה את המקלדת מטושטשת מדמעות" מקבלים משמעות מוחשית, ומצאתי את עצמי, ממש כמו בסיפורי 'שמורה'... בוכה מול המסך... בוכה ומתרגשת...

ואז פתאום הגיעה הארה האלוקית. אמרתי לעצמי:

אם זה מה שהשמורה זוכה לחזק אלפי עובדות ברגעים הקשים שלהן, איך אני יכולה - להגיד לה לא...?

כמובן שהמשכתי ללבן את העניין במסגרת המשפחה ופנינו בעלי ואני לשאול רב (שמנסה לסייע לנו למצוא מקור הכנסה שלא יהיה על חשבון השמורה).

הרב הדגיש לנו את החשיבות העצומה שבחיזוק האישי ובירך אותנו שאכן נזכה לברכת ה'. והכי חשוב... שנזכה לנחת רוח מילדינו היקרים...

אז הנה הסיפור,

אני עוד לא יודעת בדיוק מה יהיה איתי, ומה יהיה צינור השפעת הפרנסה שלנו חלף הפרנסה המאד יציבה היום... אבל אני מרגישה שזאת ההחלטה הנכונה, זאת הדרך שהיא 'עבודת ה' האישית שלנו...

אני מקווה שגם לכן הסיפור הזה יביא חיזוק, ושנזכה בעזרת ה' יחד להמשיך ולחזק אישה את רעותה...

לאה

במקום הקדמה

השמורה הגדלה והולכת דורשת עוד ועוד עבודה. מי שיודעת מה המשמעות של להעסיק עובדים מבינה שזאת עצמה גם עבודה... אני, למי שלא יודעת, עובדת במשרה מלאה בארגון גדול בתחום מערכות מידע. (מחשבים, מה שנקרא בכפי כולן) ואת ההתנדבות שלי בשמורה אני משלימה בשעות לא שעות - שמצטברות לכמה עשרות שעות מידי שבוע. העומסים הרבים יחד עם היעדרויות תכופות הביאו את המנהלות שלי להעמיד אותי בפני צומת החלטה: נדרשתי להחליט בין משרה מלאה אינטנסיבית בעבודה או הפסקת עבודה.

זאת החלטה לא פשוטה: לעזוב עבודה מסודרת ונוחה, תחום שאני אוהבת עד מאד, חברה נפלאה כל כך ותנאי שכר משופרים. וללכת אל תחום אחר: חברתי, מתגמל פחות ושואב הרבה יותר.

אבל מאידך, ידעתי שהמשמעות של חזרה לעבודה בתנאים שהוצבו בפניי, יש לה משמעות כבדה לגבי השמורה.

ואז הגיע אלי פתאום הסיפור. אני יודעת שיש אלפי סיפורים 'גדולים מהחיים', אבל זה היה הסיפור שה' הטוב שלח לי ברגע של תהייה גדולה...

קראתי את הסיפור, והרגשתי איך הוא נוסך בי כוחות...איך הוא זורם לי בורידים, ומתפשט בי בכל נים ונים.

תראי... אם היא מסוגלת להגיד לא לעבודה שהיא מרגישה שהיא אינה 'עבודת ה' שלה...',

מזל-טוב

לרבקי שפירא, המלווה אותנו יחד עם צוות הנהלת החשבונות במשרדה, במסירות ובכשרון ולוקחת חסות מושלמת בהתנדבות מעוררת השראה

לרגל היכנס הבן לעול תורה ומצוות מי יתן ותעמודנה הזכויות הרבות ויתעלה מעלה מעלה בתורה וביר"ש ותרוא נחת רוח יהודית מכל המשפחה כולה

**לשולי ויסברג
כתבת המגזין המוכשרת**

לרגל הולדת הבת, תזכו לגדלה לתורה, לחופה ולמעשים טובים ותרוא נחת ממנה ומכל המשפחה

**ליוכי ביליצקי
שותפה נאמנה וידידת שמורה,
כתבת מדור 'חלקינו' הוותיקה**

לרגל אירוסיה של הבת בשעטומ"צ, תזכו לרווח נחת רוח ממנה ומכל המשפחה כולה!

**לנעמי פישביין,
המתנדבת המסורה והנמרצת**

לרגל נישואיך, יהי רצון שתזכו להקים בית נאמן בישראל מתוך בריאות הגוף, רחבות הדעת ושמחת הלב

עלי ועל הסטנדר

הוא ביקש לקבוע איתי פגישה, המנהל שלי, ואני כבר הרחתי לאן הרוח נושבת.

אני עובדת בחברה מצויינת, עם תנאים מעולים ונוחים שפשוט מזמינים להישאר ולהמשיך לצבור וותק. אני מצדי גם עושה עבודה טובה, ההנהלה מרוצה, וגם דואגת ליידע אותי על כך.

באיזה שהוא שלב, שכבר היה ממש מזמן, הגיעה דרישה לזמינות מיידית בוואטסאפ. מבחינתי הדבר לא בא בחשבון ואיכשהו הצלחתי לדחות את ביצוע הבקשה. כך חלפה לה שנה ועוד שנה, וחשבתי שהם השלימו עם ההתעקשות שלי, ולמדו לתקשר איתי בכל הדרכים האחרות שבהם אני זמינה.

אבל העולם רץ קדימה ואפשרויות התקשורת המתחדשות כל הזמן, מתרחקות יותר ויותר מהטלפון הכשר שלי שצבר פער גדול מידי, לעומת המסכים מחליקי האצבעות. זה מה שהביא את המנהל שלי לקבוע פגישה, ולקבוע בה חד משמעית שעם כל ההערכה לעבודה המסורה שלי, לא שווה להם להמשיך להחזיק אותי לטווח הארוך עם צורת עבודה שכזו. המנהל היה החלטי ונחרץ. "יש לי בהירות בנושא" כך הגדיר את עצמו.

כשדמעות חנקו את גרוני, ד' נתן לי כח ועניתי בחזרה: "גם לי יש בהירות". ישבתי אז בסלון והבטתי על הסטנדר ועל הגמרא שמונחת עליו. הסתכלתי על ארון הספרים המפאר את הבית, ולא בגלל העיצוב או הצבע. ידעתי, שאם הדלת תיפתח בפני הוואטסאפ ומה שבעקבותיו הסטנדר לא יישאר בבית. בכל אופן לא עם אותה אהבת תורה יוקדת שיש עכשיו.

זכיתי, יש לי בית של תורה! אני לא הולכת לקרר אותו עם שום מכשיר ממכר, ולא למכור אותו בעד אף טכנולוגיה מתקדמת, הגם שהיא תנאי הכרחי להמשך העבודה. אני מכירה את עצמי

סקרנית ומתעניינת ונמשכת מאד למדיה. אין לי ספק שאם הוואטסאפ נכנס אלי הביתה האטמוספירה של היראת שמים לא תישאר אותו דבר...

את כל זה קיפלתי בשני משפטים שאמרתי למנהל: "אני לא יכולה להכניס את המכשיר הזה הביתה, הוא סותר את דרך החיים שלנו". המנהל השתתק לרגע ואמר: "האמת, שאני מקנא בך. אני הפכתי להיות עבד למכשיר, והילדים שלי הרחיקו כמה צעדים קדימה..." היה זה רגע של קידוש ה' אמיתי.

אך למרות הווידוי האישי, הוא לא הותיר לי ברירה, והצומת היתה ברורה: תעברי לוואטסאפ או תעברי לעבוד במקום אחר. אם הייתי אומרת להם כן על התנאי שהם דרשו, הייתי נשארת. אך בחרתי להגיד "כן" לריבונו של עולם!

ההחלטה לא היתה קלה, והפיטורין צורבים וכואבים. אך לבעלי ולי היה ברור, שבית של תורה לא נצליח לשמר אם נתפתה ליפול בפח הזה. הפסדתי עבודה מדהימה, אבל החיים שווים יותר.

בערב ישבתי על הספה מול ספר התהילים הפתוח. הבן שלי נכנס רגע לסלון והסתכל עלי. הרגשתי שהלב שלי מחסיר פעימה, מהתרגשות.

ה', כמה טוב שזכיתי שהבן שלי רואה אמא מדפדפת בספר תהילים,

ולא בסמארטפון...

לכל הדעות |

מעט מן התגובות. עשרות תגובות מחזקות נוספות - מצורפות מידי יום ג' העוקב לסיפור

הבהרה חשובה משמורה

כניות לא מעטות של 'שמורות' התפלאו מדוע אותה עובדת לא התקינה ווצאפ-ווב על המחשב שלה.

אכן, הפתרון של התקנת ווצאפ על מחשב הוא פתרון נכון לפעמים, אבל, לפחות במקרים שעברו דרכינו, הרבנים מאד מאד ממליצים להימנע ממנו עד כמה שניתן. מיד כשהסיפור הגיע יידענו אותה בפתרון הזה והצענו לה לשאול רב אולי במקרה של ויתור על עבודה - ניתן להקל בעניין. מספרת הסיפור הגיבורה הכירה את הנסיבות ואמרה שהיא יודעת שבבית שלה ובתנאים שלה, היא מעדיפה לא להיכנס לנסיון.

מה גם שכמו שהודגש בסיפור, מדובר במעסיק שמבקש ערוצי תקשורת מתקדמים, ולכן ברור שבמוקדם או במאוחר - היא תצטרך לסרב ליישר קו. משכך, מצאנו שנכון לפרסם את הסיפור.

וכאן המקום לציין שעזיבת עבודה היא לא עניין של מה בכך, ודורשת שיקול דעת והתיעצות עם רב.

כמובן שגם שם אפשר להיסחף לעולם היתקשורת המציפה, אבל אין ספק שהרבה יותר קל לגדור גדרים כאשר המחשב נשאר על שולחן העבודה, ולא כשהוא מחובר באינפוזה לבן-אדם.

בשעתו עמדתי בצומת החלטה דומה, הייתי עם שלושה קטנטנים ברוך ד', התעקשתי להוציא אותם מהבית בבוקר, ולהחזיר אותם מהצהרונים בעצמי, מה שהותיר לי- בקיזוז הנסיעות- אפשרות לעבוד פחות מ7 שעות.

ואז בא המהפך והעמידו אותנו בפני 2 אופציות: לעבור למשרה מלאה ולעמוד בה- 9 שעות ביום, עם משכורת ענקית ורמת מחויבות גבוהה יותר - או לעזוב.

האמת שלא היתה לי התלבטות, וידעתי שזה בשום אופן לא מתאים לי, ולא לבית שלי. הודעתי שאני עוזבת.

נשמע לגמרי סיפורי ניסים- אבל זו אמת לאמיתה: עוד לפני שהתחלתי לחפש- פנו אלי מאיזו חברת השמה והציעו לי משרה- עבודה מהבית!! (כלומר לחסוך שעתיים נסיעות כל יום) בזמן שזה לא היה מקובל בכלל, 7 שעות, ו-כן, כמובן שכר בהתאם, אבל מספיק כדי לחיות טוב ברוך ד' וגם לשלם את המשכנתא כל חודש.

לא לדאוג, אין לי אינטרנט בבית ואין אפילו מחשב, אני שוכרת עמדה במשרד קרוב לבית, והבוס שלי כל כך מעריך את זה - שהוא התנדב לשלם את השכירות.

אני אף פעם לא מעיזה להמליץ לאנשים לעשות כמוני- כי יודעת שזה באמת נס גדול, אבל פעם שמעתי בשם גדולים שכוח רצון חזק מושך ס"ד להשיג אותו, ואני מרגישה שזה אחד הרצונות החזקים ביותר שלי- להישאר קודם כל אשה ואמא הרבה מעבר לעבודה. ולהיות, כן פשוט להיות בבית ככל האפשר- גם אם אני לא עקרת בית.

דמעות יש לי בעיניים, דמעות. אנחנו כל יום מתפללות "ואל תביאנו לידי ניסיון" ואף אחת לא רוצה באמת לעמוד בשום ניסיון, לא בפרנסה לא בזוגיות, לא בגידול ילדים ולא בבריאות, אבל אנחנו יודעות שבאנו לעולם הזה כדי לעמוד בניסיונות החיים. אז אם כבר ניסיון, אני רוצה רק ניסיון כזה ששזורים בו אמונה וקידוש השם גדול!

תורה, לא? אבל שתדע- שזה אחד הניסיונות הלא פשוטים היום שצריך לבחון אותם בכובד ראש. ובאמת אנשים עם "רק ווצאפ" הם לא אותם אנשים שהיו לפני שהחזיקו אותו.

בנוסף תדעי לך שמעבר לשמירה על עצמך ועל ביתך (ואין ספק שאם היית מכניסה את הווצאפ הביתה, אהבת התורה כמו שיש לכם עכשיו היתה מתקררת) המעשה שעשית הוא עצום, כי משפיע על השמירה של כל הקהילה. כי רק אם אחת ועוד אחת תדע להגיד את הלא, ובכזו בהירות, זה יעזור לנו להיות גדורים יותר ולשמור על הערכים היקרים לנו. העולם דוהר בצורה שהכל מתנהל דרך הודעות, בצורה כביכול קלה ומהירה, אבל אם נתעקש לא להכניס מכשירים אלו - אז לא תהיה ברירה והיו חייבים לאפשר גם צורה אחרת של התנהלות.

אני בטוחה שהסיפורים של שתיכן בשנת תשפ"ב, הם בדיוק כמו מסירות נפשה של חנה ושבעת בניה בשעתו וכן כל סיפורי מסירות הנפש של עם ישראל במהלך הדורות.

בימינו אין ניסיון של להשתחוות לפסל או לא לשמור שבת. הניסיון הוא לדעת להגיד "לא" לדברים שמקררים בעבודת ה'. זה קשה כי זה מאד מאד. וכמו שאמר הרב יעקובזון בשם הרב קלופט- בדור האחרון הברור יהיה בין עובד אלוקים לאשר לא עבדו, בין מי שעבד את ה' באמת מתוך תשוקה ורצון למי שלא כך.

אולי יש כאלו שחושבות- בשביל ווצאפ לעזוב עבודה ומשכורת טובה?? מי אמר שזה בסדר? מי יפרנס עכשיו? היא רוצה בית של

אוסף שלא קל לומר שלוש פעמים ביום 'לא, אני לא יודעת על האסיפה, אין לי ווצאפ' 'לא לא עודכנתי שמחר משתחררים מוקדם, אני לא בקבוצה בווצאפ' 'לא לא ראיתי.. לא שמעתי..'. להרגיש מחוץ לעניינים.

באמת ההתנהלות במקומות כללים היא כזו שמי שמחוץ לקבוצה בווצאפ- היא כאילו מחוץ למשרד. מחוץ למבול.. בתוך התיבה. מרוויחים הרבה אוויר נקי וחוסכים המון שטויות, אבל גם מחמיצים הודעות חשובות! זה לא רק להיות מחוץ לעניינים של האקשן אלא לאחר, להיעדר, להגיע סתם... יש לזה מחיר! ואנחנו שמחים לשלם אותו.

ביום שנשלח הסיפור, למדתי בהשגחה מדהימה את ערך "ממון" של הפלא יועץ (שמגיע אלי במייל דרך "שתי הלכות ביום"), ואילו המילים שבדיוק מחזקות את כותבת הסיפור: "ולא יהא הכסף נחשב בעיניו למאומה, במקום שיש צד נדנוד אסור, וירחק מן הכיעור ומן הדומה לו, כי מוטב לו לאדם שימות ברעב ולא יהא רשע לפני המקום שעה אחת, ומה גם כי לפי האמת לא יפסיד, כי 'דורשי ה' לא יחסרו כל טוב'". הרגשתי שהמילים הללו הגיעו אלי ממש בזמן, וקולעות אל המסר של הסיפור בצורה מופלאה.

כבר חמש שנים אני עובדת במקום שדורשים ממני וואטסאפ. היה לי ברור שואטסאפ, חסום ככל שיהיה, ישאב אותי סופית לעבודה ולשריפת זמן, וינתק אותי לחלוטין מהבית ומשבעת הילדים היקרים שאני מגדלת בו ורוצה להיות מרוכזת בגידולם. (בכוונה הדגשתי את המילה הזו כי לדעתי הריכוז בחיים זה הדבר העיקרי שהוואטסאפ גוזל מהאדם). גם ככה אני טיפוס שנשאב לעבודה והמייל שואב אותי אליו כל היום, ידעתי שואטסאפ מבחינתי זה אסון.

כל פעם דחיתי אותם בתירוצים, אך הלחצים לא פוסקים, בכל שיחת טלפון הבוסית מזכירה לי כמה קשה ומעיק לתקשר איתי... השבוע היינו עם הבוסית בפגישה משותפת - אני ועובדת נוספת בצוות שאין לה וואטסאפ (היחידות מתוך עשרות עובדים!). פתאום היא שואלת אותנו: מה יהיה אתכם עם הוואטסאפ? שתינו התכווצנו.... אך כמו בתיאום (ולא תיאמנו מראש!) שתינו אמרנו שאנחנו מוכנות לעשות כל דבר אחר כדי להיות כמה שיותר זמינות, ונחשוב ביחד על רעיון...

פתאום עלה לה עצמה רעיון לפתוח צ'אט במייל של החברה רק איתנו, ואז כשאנחנו כותבות לה שם זה קופץ לה מיד והיא לא צריכה להכנס למייל. אני חושבת שברגע שהיא ראתה שזה בנפשו, אך גם לנו אכפת מהקושי שלה - היא התרככה. אני בטוחה שלסרב לבד היה לי הרבה יותר קשה. וזו גם עצה, אם יש נשים נוספות בעבודה שמתנגדות לוואטסאפ, לנסות להתגבש מול ההנהלה כגוף אחד, לא כמרדד כמובן אלא כדבר עקרוני וחשוב ויחד עם זאת לנסות למצוא פתרונות.

בטוחה שהקב"ה שומר את אגלי הזיעה האלו של המבוכה, המאמץ, והבושה בקנקן מיוחד לעתיד לבוא....

תגובת כותבת הסיפור על התגובות:

לאה יקרה שלום, קראתי בהתרגשות את התגובות, נהיינו זוג גיבורות...

בעיקר ריגש אותי שהמשותף בתגובות היה נושא הדמעות והבכי הטהור שתפס הרבה נשים. ככה זה, דברים אמיתיים נוגעים בציפור הנפש.. במענה לכל אלה שכתבו על אפשרות המחשב (וואטסאפ- ווב), כדאי להבהיר: הם בקשו ממני לפתוח את החסימה. וכן בווטסאפ על מחשב אני מוגבלת רק לשעות בהן המחשב פתוח. והם רצו זמינות, הרגישו שאני מנותקת...

וודאי שהכל נעשה בהתייעצות עם רב, אך הרב האחרון שהכריע זהו אדון יצר טוב, קול פנימי ועמוק מתוך הלב. שמעתי פעם מהרב ארלנגר שדיבר על נושא זה - שגם לפני שאלת רב, לחשוב האם אני רוצה לשמוע שמותר... וב"ה בעלי ואני היינו במקום שלא ניסינו למצוא היתר. למרות שייתכן שיש רב שיתיר את הענין.

תמשיכי להיות שליחה להפיץ כזה אור, אור התורה ואור האמת בקרב נשים !!

תודה על האפשרות לשתף, ולעכל שהסיפור שלי אמיתי.. קיבלתי הרבה כוח!!

19:00: התחלתי משמרת ערב. תקנאו.

חיוס

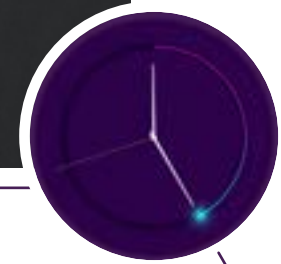
וכך היתה תפילתה של אשה מקרב
כסא עבודתה אשר בשבע בערב:
המלאך הגואל אותי מכל רע
ממערכת נוחה, ממשמרת קצרה
המלאך הגואל אותי מכל אסון
מחופשה בשישי, משחרור בראשון
המלאך הגואל אותי מכל מצוקה
מבנוס גבוה ומבוסית מתוקה
ממשכורת בשמים, מתנאים מאד
נוחים
המלאך הגואל אותי בכל מיני
דרכים
ובכל מיני צורות, בכל יום וכל שנה
ואני לא תמיד יודעת ולא דווקא
מבינה
הוא יברך את הנערים ויגשים את
החלום
שבסוף השמרטפית תגיע ושלום
הוא ירדים את ילדי תוך כמה שניות
ישמרם מדובים, יצילם מאריות

ימנע מהם כל מריבה וקטטה
כי אין להם אמא זמינה במיטה.
בשם אבותי ואמהותי הטובות
והטובים
שמעולם לא יצאו מביתם בערבים
שעבדו עד אחת במקרה האיום
שקצת כועסים על הדור של היום
בשם כל הדברים שתכננתי
להספיק
בשם כל הארוחות שחלמתי להפיק
בשם הכביסה הנוודדת מחדר לחדר
בשם בעלי שאומר שזה בסדר
בשם הדייסה הסינטטית שהשארתי
לתינוק
בשם הצעקות שלא הצלחתי לחנוק
-
שאצא מכאן מהר
שהשעון יזוז במרץ
וידגו לרוב בקרב הארץ.

חיוס

שיניים.
אני (מחווירה): ולא בדקתי להם
כינים.
הוא (רגוע): הם יגרדו מחר.
חברים יצחקו עליהם. לא ירצו
לשחק איתם.
אני (נחנקת): די, בבקשה.
הוא: ככה מתחילות טראומות.
אני (נושכת שפתיים).
הוא: אבל בסדר, אפילו אבא
שלהם כבר לא מצפה ממך.
אני: (מושכת באף).
קולגה: הכל בסדר?
אני (משקרת): אני מצוננת.
היא: ?
אני: (נכנעת) ויש לי נקיפות
מצפון.
היא: (מלבינה).
אני (מושכת באף): מה קרה?
היא (מושכת באף): למה הזכרת
לי.
אנחנו: (מושכות באף).

הוא: פוק פוק פוק פוק.
אני (נבהלת): לא, לא עכשיו.
הוא (עקשן): פוק פוק, השארת
את הילדים עם בייביסיטר.
אני (מנסה להיות חזקה): שקט!
הוא (לוחש): פוק פוק, בטח הם
בוכים.
אני (חלשה): זה לא מגיע לי
עכשיו.
הוא: לפחות היית מספרת להם
סיפור לפני השינה.
אני (נגררת): האוטובוס היה
בורח לי.
הוא (מצקצק): אז לפחות איזה
חיבוק.
אני: אבל...
הוא (חושף שיניים): או נשיקה.
או ליטוף. משהו.
אני: אבל...
הוא (מזיל ריר): הם לא צחצחו

פירוש

שמחה גדולה הלילה:

רצוי:

אני במיטה שלי, עם הכרית שלי, עם השמיכה שלי. חושך בבית, ריח של לבנדר מרפרף באוויר, סנדוויצ'ים של שיפון וטונה ועוד דברים מגעילים מצטופפים על השיש, דממה בחדרים. אני מחייכת לעצמי חיוך קורן.

מחר קמים בשש ועושים הליכה.

חצוי:

אני במיטה שלי, עם השמיכה שלי, הכרית נפלה על הרצפה ואין לי כח להרים. גם התינוק במיטה שלי. עם השמיכה שלו, והבקבוק שלו המטפטף את שלולית הדייסה החמימה שלו. חושך בבית, וריח קלוש של פליטות. אני מחייכת לעצמי חיוך פתטי. הנה הנה הוא נרדם, הנה הנה הנה הוא נרדם. הנה הנה הנה הוא נרדם.

שש שעות. הוא לא.

מצוי:

אני על הספה. גם הספרים על הספה. גם צלחת חד פעמית עם מריחות של קטשופ. גם טביעות נעליים על הספה. אני משערת שגם עוד אלף קרדיות אבק הבית על הספה. ריחות חשודים מזדחלים מהמטבח. אור יקרות בבית. צחוקים מהוסים מהחדר. צחוקים קולניים מהחדר. מלמולים מהחדר. צעקות מהחדר. מהלומות מהחדר. אני מחייכת לעצמי חיוך זועם.

מחר מתחילים השכבה בשש.

פיצוי:

אני במיטה שלי, עם הכרית שלי, עם השמיכה שלי, עם הבגדים שלי. אני לא יודעת מה קורה בבית, אני לא יודעת מה קורה בחוץ, אני בקושי יודעת איך קוראים לי, אני רק יודעת שסיימתי סוף סוף. אני מחייכת לעצמי חיוך מזוגג.

שש בבוקר. לילה טוב.

בתוך עולם של אופל נתת לי פיסת שדה אימהית לראות בה טביעות אצבעך.

ילדי שלי- שלך גדלים, בוגרים, איכה? אם לא הווים תמיד תחת ימינך

עין בעין ראיתי כמו שפחה על ים ומה היו קודם ואיך זה באו לכאן ומי נטע בהם בינה ואיך למדו לשאול? ואיך מכנס קצר כל כך אתמול, היה גדול? מאין באה דעת? והבנה דקה? ואיך הכל פועם כל יום, כל רגע, כל דקה.

תמיד יפעם בי לב דואג, ושוב תראה לי, כי לשוא וכי היית שם, אוהב. בני הם, ואתה - להם אב ואם אחשוש ואם ארצה לפתוח להם פתח, תאר עיני כיום הזה אוכל לשבת בטח

עין בעין לראות כמו שפחה על ים ומה לי עוד שפתי- תפילות ידך תנחה אותם.

ומי נתן במ ביטחון בלב כזה קטן? ומי שמר שלא יפלו? הן לא הייתי שם

קהילה

להצטרפות לשמורה

shmura.org

או שלחי מייל עם המילה 'הצטרפות'

rishum@shmura.org

לעדכון מינון הדיוורים ולבחירת מדורים

shmura.org/updatesection

לקבלת תכנים לבעלות מייל בלבד

glat@shmura.org

מזכירות והנהלת השבונות

office@shmura.org

לשיתופי פעולה ומיזמים

development@shmura.org

להתנדבות

hitnadvoot@shmura.org

לפרסום במגזין החודשי

shivuk@shmura.org

תכנים

שמועה, קו הכוח של השמורה

02 6440292

shmuaa@shmura.org

מאגר מגזינים 'דף הבית'

shmura.org/magazines

פניות בנושא מגזין והפצה

magazine@shmura.org

שליחת סיפור אישי ולתגובות לסיפורים

sipur@shmura.org

'חלקנו בתורתך' פרשת שבוע וחידון שבועי

parasha@shmura.org

מקבצי דיונים קהילתיים

shmura.org/tguvot

שירותים

מוקד ייעוץ הלכתי, הנהגתי ואישי

shoalot@shmura.org

הטבות מועדון ומוקד 'שותפות'

shutafot@shmura.org

כנסים ואירועים

knasim@shmura.org

הנבחרת - מועדון הבחורות של השמורה

hanivcheret@shmura.org

תמיכה במסיימות סמינר

seminarim@shmura.org

הכשרות וימי עיון מקצועיים באוירה הולמת

startech@shmura.org

קבוצות העצמה

tsmicha@shmura.org

כשאת 'שותפה', את מאפשרת את קיום הקהילה, את מסייעת לפיתוח מיזמים חשובים ואת גם מרוויחה יותר!

רווח נקי

צ'זפרים לשותפות:

פודקאסטים והרצאות מקצועיות חינם, מגזין בהפצה עד הבית, אירועי בוטיק (במידת האפשר): ועוד...

השפעה

השפעה רוחנית על עשרות אלפי חברות קהילה ומקבלות הדיוורים! מעל רבבת חברות פעילות עם אחוזי פתיחת דיוורים גבוהים ביותר והפצות המשך לקבוצות רבות!

זכות

זכות לקחת חלק במיזם איכותי ומיוחד! 'שמורה' מחוללת את המהפך הרוחני של העובדות החרדיות, מתוך חיבור, אהבה וקרבת ה'.

רוצה להצטרף לשותפות? לתרומות באתר נדרים פלוס: <https://www.matarapro.com/nedarimplus/online/?mosad=7001889>

בקו השמועה: 02 6440292 - שלוחה 91 | לנציגה: 02 6440292 - שלוחה 5 | במייל: shutafot@shmura.org | בהעברה בנקאית: בנק: מזרחי | סניף: 563 | סניף: 101744 | ע"ש: שמורה במבול

כתובת המשרד: הרטום 17, הר חוצבים, ירושלים | 02 5474373 | שעות פעילות 15:00 - 8:30